VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2022-2023 **Nr. 2**

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 30 september 2022

Ochtendvergadering

INHOUD

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN.....4

BERICHTEN VAN VERHINDERING 4

MEDEDELINGEN 4

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 5
- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de gevolgen van de hoge energieprijzen voor de jeugdverenigingen
Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de financiering van bovenlokale sportinfrastructuur
Sprekers: Mathias Vanden Borre – Jan Busselen – Pascal Smet, collegelid

- van mevrouw Carla Dejonghe aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende kunstuitleen via de bibliotheek
Sprekers: Carla Dejonghe – Pascal Smet, collegelid

- van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het betrekken van kinderen in activiteiten met dragqueens door Vlaamse instellingen in de hoofdstad
Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Gilles Verstraeten – Khadija Zamouri – Pascal Smet, collegelid

INTERPELLATIE (R.v.O., art. 61) 15
van de heer Jan Busselen tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende Brusselse ouders die zelf noodopvang organiseren
Sprekers: Jan Busselen – Juan Benjumea Moreno – Els Rochette – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 21
- van de heer Dominiek Lootens-Stael aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende ondersteunende maatregelen die de VGC kan nemen om de slachtoffers van voorthollende inflatie en energieschaarste te helpen
Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Mathias Vanden Borre – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van de heer Jan Busselen aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot de stijging van de prijzen in de woonzorgcentra
Sprekers: Jan Busselen – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) 28
van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de weigering van de bouwvergunning in Sint-Agatha-Berchem voor een tehuis voor de tijdelijke opvang van jongere
Sprekers: Khadija Zamouri – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 58, 6, b) 31
- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de lerarenbonus
- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het lerarentekort
- van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over mogelijke oplossingen voor het lerarentekort
- van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het lerarentekort en een mogelijke Brusselpremie
Sprekers: Gilles Verstraeten – Arnaud Verstraete – Dominiek Lootens-Stael – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 58, 6, b) 41
- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het tekort in het Nederlandstalig onderwijs voor het schooljaar 2022-2023
- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het capaciteitstekort en inschrijvingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel
Sprekers: Gilles Verstraeten – Dominiek Lootens-Stael – Sven Gatz, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 45

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 46
- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de evaluatie van de zomerscholen
Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) 48
van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het uitstel van de bouw van een Nederlandstalige gemeentelijke basisschool in Sint-Gillis
Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN 51

TREFWOORDENREGISTER 52

2de vergadering

Vergadering van vrijdag 30 september 2022

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.06 uur geopend.

Voorzitter: mevrouw Hilde Sabbe

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Ingevolge de begrotingsbesprekingen van het Gewest vraagt het College om een omwisseling van de agenda en een groepering van de interpellatie en vragen. Eerst zal collegelid Pascal Smet zijn vragen beantwoorden, vervolgens collegevoorzitter Elke Van den Brandt en als laatste collegelid Sven Gatz. *(Instemming)*

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik begrijp natuurlijk dat er vormen van overmacht kunnen zijn, alleen denk ik dat er toch nog eens moet duidelijk gemaakt worden aan het College dat het College verantwoording aflegt aan de Raad. Ik verzin dat niet, dat is gewoon wettelijk zo bepaald. Het gebeurt wel heel erg vaak dat we de agenda helemaal door elkaar moeten halen. Alle begrip als iemand een medische afspraak of een buitenlandse missie heeft. Ik ben ook collegelid geweest. Het gebeurt echter dermate vaak en het is heel erg vervelend. Het maakt mijn werk vandaag compleet overbodig. Ik had op voorhand laten weten dat ik om 11.15 uur moet vertrekken. Doordat de agenda nu volledig wordt omgegooid, kan ik mijn eigen vragen niet eens stellen. Ik vraag mij af waarom we zo vaak samen komen met het Uitgebreid Bureau, waar we werkafspraken maken en de agenda vastleggen, als de helft van de tijd de ochtend zelf of de avond ervoor gemeld wordt dat het College er niet kan zijn. Ik vind dat een vreemde manier van werken.

De voorzitter: Ik neem nota van de opmerkingen van mevrouw Bianca Debaets en we zullen ze bespreken op het Uitgebreid Bureau.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: De heer Fouad Ahidar, mevrouw Soetkin Hoessen, de heer Pepijn Kennis en mevrouw Cieltje Van Achter zijn verontschuldigd.

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij brief deelt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement mee dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ter vergadering van 19 september 2022 voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ter vergadering van 20 september 2022 voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat de vergadering zich ter zitting van 21 september 2022 heeft geconstitueerd.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

De gevolgen van de hoge energieprijzen voor de jeugdverenigingen

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Een aantal vragen had ik al bij de openingszitting willen stellen, maar toen was het collegelid helaas afwezig.

De crisis is alomtegenwoordig. Helaas geldt dat ook voor een aantal jeugdverenigingen, die het al een aantal jaren moeilijk hebben. Vorige zomer nog moesten verschillende kampen abrupt worden stopgezet vanwege besmettingen en waren een aantal jeugdverenigingen niet meer welkom in sommige Waalse gemeenten. Ze werden gestigmatiseerd en bijna voorgesteld als een bende dronkaards, terwijl we weten dat dat niet de realiteit is. Het overgrote deel van de jeugdverenigingen willen gewoon samen een fijne zomer beleven.

Maar na de pandemie is deze torenhoge inflatie en energieprijzen voor hen opnieuw een zware dobber. Zo ontving een Brugse Chirogroep de jaarlijkse eindafrekening voor gas en elektriciteit. De jeugdbeweging moet 1.600 euro bij betalen. Dergelijke sommen kunnen heel wat jeugdbewegingen niet betalen. Deze groep beschikt niet over een dergelijk grote spaarpot, hoewel ze al wel rekening gehouden had met de stijging van de energieprijzen en zich al spaarzamer gedroeg. Door de slechte isolatie lopen de energiekosten zo hoog op. Ook in Brussel huisvesten sommige jeugdbewegingen in slecht geïsoleerde gebouwen, ik denk bijvoorbeeld aan de houten barakken van de Chirogroepen van Ganshoren en Sint-Agatha-Berchem of de scouts van Sint-Pieters-Woluwe.

In het kader van het Herstelplan stelde de Vlaamse Regering dertig miljoen euro investeringsmiddelen ter beschikking voor infrastructurele verbeteringen ten voordele van jeugdorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Zo stelt de Vlaamse overheid middelen ter beschikking om jeugdorganisaties te ondersteunen in het energiezuiniger maken van hun infrastructuur. Organisaties die beschikken over infrastructuur kunnen een aanvraag indienen voor gratis energieadvies op maat.

Op basis van het verbruik komt de organisatie al dan niet in aanmerking voor een uitgebreide energiescan of voor een energiecoaching die zich richt op het nemen van *quick* winmaatregelen. Dit zijn ingrepen die met een beperkte kost een energiebesparing op korte termijn kunnen realiseren. De maximale subsidie per gebouw bedraagt 10.000 euro. Daarnaast kan de scan gebruikt worden voor het aanvragen van een sectorale investeringssubsidie bij het departement Cultuur, Jeugd en Media.

Heeft het collegelid reeds signalen ontvangen van jeugdverenigingen die in financiële moeilijkheden verkeren vanwege de inflatie en de hoge energieprijzen? Welke verenigingen luiden de alarmbel en in welke mate ondersteunt het College die verenigingen?

Volgens het collegelid heeft de VGC een vrij volledig overzicht van de staat van de jeugdinfrastructuur in Brussel en worden deze gebouwen geregeld proactief bezocht. De algemene staat zou van nabij worden opgevolgd. In welke mate is de jeugdinfrastructuur in Brussel energiezuinig en -neutraal? Welke gebouwen scoren het slechts inzake energiezuinigheid?

Jeugdorganisaties kunnen in 2022 en 2023 een aanvraag indienen voor een gratis energiescan. Heeft het collegelid weet van Brusselse jeugdverenigingen die een aanvraag hebben ingediend? In welke mate begeleidt het College die verenigingen bij de procedure?

Collegelid Pascal Smet: Jeugdorganisaties kunnen voor tal van ondersteuningsvragen terecht op de Jeugddienst van de VGC. Jeugdorganisaties weten dat en appreciëren dat ook. Inzake infrastructuur bestaan er - naast de reguliere ondersteuning inzake vergunningen, adviezen, en dergelijke - specifiek twee instrumenten.

Er is een subsidiereglement voor de ondersteuning van jeugdinfrastructuur die jeugdorganisaties de kans bieden om een subsidie aan te vragen voor hun infrastructuren. Energie-ingrepen zijn hierin inbegrepen.

Sinds november 2017 werkt de VGC samen met vzw FIX voor herstellingen en renovatiewerken in jeugd- sport- en culturele infrastructuur, FIX is een tewerkstellingsproject dat laaggeschoolde werkzoekenden een opleiding in de bouw aanbiedt om daarna in deze sector te kunnen doorstromen.

De VGC kiest resoluut om de jeugdlokalen van jeugdverenigingen permanent te monitoren. Om die reden is ook een werkgroep Jeugdinfrastructuur binnen de algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport opgericht met hierin vertegenwoordigers en ondersteuners van Brusselse jeugdhuizen, jeugdverenigingen, jeugdbewegingen, WMKJ's en de culturele sector.

Bovendien is via de overeenkomst met vzw FIX de bijzondere opdracht gekomen om infrastructuur in beheer van vrijwilligers zelf proactief te bezoeken en te monitoren. Ze gebruiken hiervoor een checklist die de werkpunten bloot legt. De prioriteiten bij infrastructuurwerken zijn veiligheid, hygiëne en duurzaamheid. Kleine herstellingen worden snel uitgevoerd en daarnaast voert vzw FIX ook grotere renovatiewerken uit voor jeugdlokalen net als bij jeugdorganisaties aan interessante tarieven. Zo heeft FIX vzw dit jaar al werken uitgevoerd voor de jeugdorganisaties Alleman, vzw JES, Toestand, Chiro Wacko, Centrum West, Miks, scouts Evere, scouts Ganshoren, JH Mutske, Maks vzw en nog andere.

Daarnaast is binnen deze werkgroep, zoals de prioriteiten bepalen, duurzaamheid een aandachtspunt. Daarin is er ook aandacht voor projecten als de gratis energiescans. Zo is de Brusselse partner Bruxeo op een van de werkgroepen toelichting komen geven over het aanbod van de gratis energiescans. Onder andere vzw JHOB, de koepel van de Brusselse jeugdhuizen, liet als gevolg hiervan in 2018 en 2019 – lang voor er sprake was van een energiecrisis - energiescans uitvoeren op haar verschillende locaties. Daarin wordt een stand van zaken gemaakt in elk gebouw en zowel mogelijke *quick wins* als grotere aanbevelingen opgenomen. In samenspraak met vzw FIX werd reeds bekeken op welke manier die aanbevelingen kunnen worden omgezet in concrete ingrepen in de Brusselse jeugdhuizen.

Recent biedt ook Pulse vzw dergelijke energiescans aan. Ze worden ongetwijfeld uitgenodigd op een volgende werkgroep om ook hun aanbod voor te stellen.

Het klopt dat het energiezuiniger maken van Brusselse jeugdlokalen tot op heden niet de grootste prioriteit was voor de jeugdorganisaties. Wellicht zal dit door de huidige ontwikkelingen veranderen. Er zijn meerdere redenen waarom dit tot op heden niet de grootste prioriteit was. Een onderzoek van vzw FIX uit 2016-2017 gaf aan dat er eerst en vooral een inhaalbeweging nodig was inzake veiligheid, zoals het voldoen aan de reglementeringen voor elektriciteit, brandveiligheid of verplichte keuringen. Bovendien geven vele jeugdorganisaties en jeugdbewegingen aan dat zij de lokalen niet dagelijks gebruiken en op die momenten ook niet verwarmen. Op die manier voelen zij de stijgende kosten voor nutsvoorzieningen minder. Een aantal jeugdorganisaties draaien, afhankelijk van de afspraken in de gebruiksovereenkomsten, overigens niet zelf op voor de kosten van de nutsvoorzieningen.

Op dit moment zijn er nog geen individuele jeugdorganisaties die aan de alarmbel hebben getrokken. Binnen de werkgroep jeugdinfrastructuur wordt dit van nabij opgevolgd.

Daarnaast wordt er bij het toekennen van investeringssubsidies voor grotere renovaties voldoende aandacht besteed aan het duurzaam karakter van de ingrepen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het collegelid is er duidelijk mee bezig. Dat is een goede zaak voor de jeugdsector en de jeugdverenigingen. Het zou interessant zijn als ik de lijst met alle infrastructuur, de huidige staat en een overzicht van alle projecten zou kunnen krijgen. Dan kunnen we in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport de nodige aandacht schenken aan de jeugdverenigingen.

Collegelid Pascal Smet: Ik wil geen bijkomende administratieve werklast bezorgen. Ik zal die informatie opvragen.

- *Het incident is gesloten.*

Financiering van bovenlokale sportinfrastructuur

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De VUB heeft met ondersteuning van de VGC en *perspective.brussels* een subsidieaanvraag in het kader van het Vlaams decreet bovenlokale sportinfrastructuur ingediend voor de realisatie van een vechtsportexpertisecentrum in Brussel. Bij die projectoproep in 2021 kreeg het project een subsidie van 725.000 euro.

In november vorig jaar gaf het collegelid in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport een aantal cijfers mee. Zo bedraagt de totale kostprijs 3,2 miljoen euro. Rekening houdend met de subsidie van 725.000 euro moet er nog gezocht worden naar 2,5 miljoen euro.

Tijdens de bespreking van de aanpassing van de Meerjarenbegroting voor het dienstjaar 2022, gaf het collegelid te kennen dat "*voor het gevechtsportcentrum, het College dan weer een dossier bij Vlaanderen heeft ingediend, omdat de VGC daar zelf geen geld voor heeft*" en dat "*voor dat dossier 700.000 euro nodig zal zijn*".

Kan het collegelid duidelijkheid geven over het dossier dat het College heeft ingediend bij Vlaanderen voor de financiering van het gevechtsportcentrum? Dat dossier werd tijdens de projectoproep 2021 al ingediend door de VUB. Werd het dossier een tweede keer ingediend?

Vorig jaar moest er volgens het collegelid nog gezocht worden naar 2,5 miljoen euro maar begin juli 2022 verklaarde het collegelid dat er nog 700.000 euro nodig is. Hoeveel middelen moeten er nog gevonden worden? Zijn er, naast de Vlaamse overheid, nog andere overheden gevonden voor het gevechtsportcentrum? In welke mate voert het College gesprekken met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over een mogelijke cofinanciering of stellen er zich obstakels op? Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft dit jaar ongeveer honderd miljoen euro veil voor gemeentelijke sportinfrastructuur.

Een ander project waarvoor de VGC een subsidiedossier heeft ingediend bij Vlaanderen, is het zwembad op de Abattoir. Het College heeft het project bij Vlaanderen ingediend in het kader van de stadsvernieuwingsprojecten voor een bedrag van vier miljoen euro. Hij hoopt dat het enthousiasme van Vlaams minister Ben Weyts zich zal vertalen in middelen van diens kant. Maar Stadsvernieuwing valt onder de bevoegdheid van Vlaams minister Bart Somers. Ik hoop voor het collegelid dat het dossier bij de juiste Administratie belandt.

Kan het collegelid meer duidelijkheid verschaffen over de subsidieaanvraag in het kader van de stadsvernieuwingscontracten? Gaat het over projectsubsidies inzake stadsvernieuwing? Heeft het collegelid ondertussen al meer informatie over het verloop van de subsidieaanvraag?

Wat is de stand van zaken van de onderhandelingen over het zakelijk recht en het uitschrijven van een DBFMO wat betreft het zwembad op de Abattoir?

De heer Jan Busselen (PVDA): Wie is er vanuit het veld betrokken? Het gevechtsportcentrum zal op gronden van de VUB gebouwd worden. De mensen van de historische schermkring De Vagant vielen uit de lucht. Het collegelid is toch niet vergeten om de mensen vanuit het veld te betrekken?

Collegelid Pascal Smet: De subsidieaanvraag werd enkel ingediend door de VUB zelf. Ik moest even zelf terugzoeken in de verslagen, waar dit inderdaad anders beschreven staat. Maar als je mijn woordelijke verwoording uit het videofragment bekijkt hoor je ook dat ik dit zeg. Er is dus iets misgelopen. Ik heb heel duidelijk gezegd dat de VUB de subsidieaanvraag heeft ingediend en niet de VGC. Wij zouden dat ook niet kunnen, want de VGC heeft geen zakelijk recht op de VUB-campus. Het decreet bovenlokale sportinfrastructuur stelt immers dat alleen de instantie die het zakelijk recht heeft over de grond of de infrastructuur een subsidieaanvraag kan indienen.

De totale investeringskost voor de realisatie van het gevechtsportcentrum werd toen op 3,2 miljoen euro geraamd. Binnen de begroting van het project werd gerekend op een subsidie van 700.000 euro vanuit het decreet voor bovenlokale sportinfrastructuur. Sport Vlaanderen kende in juli 2021 een subsidie toe van 725.223,78 euro.

Er vonden in een beginfase gesprekken plaats tussen de VUB en de VGC. Maar al snel bleek dat deze budgettering ons petje te boven gaat. Het valt ook niet binnen onze *scope*. Ik wil dat gerust voor de honderdste keer uitleggen. Wij investeren in schoolgebonden sportinfrastructuur, dus aan sportzalen die overdag door de scholen en buiten de schooluren door andere mensen gebruikt kunnen worden. De vorige keer gaf ik al een ruim overzicht van alle investeringen in sportinfrastructuur van de voorbije jaren. Op enkele uitzonderingen na is het altijd aan scholen verbonden. In dit geval is het niet onze bevoegdheid.

Bovendien is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ook bevoegd voor de financiering en subsidiëring van gemeentelijke sportinfrastructuur. Helaas kon de VUB geen dossier indienen omdat dit subsidiekanaal is voorbehouden voor sportinfrastructuurprojecten waar de Brusselse gemeenten eigenaar zijn van de grond of infrastructuur, wat niet het geval is in het project van het gevechtsportcentrum op de VUB-campus. Ik ben niet tegen een wijziging, maar daarvoor is een ordonnantiewijziging nodig.

Inzake het zwembad Abattoir moeten er twee dingen onderscheiden worden. We dienen een project in het kader van stadsvernieuwing in bij Vlaams minister Bart Somers en bij Sport Vlaanderen van Vlaams minister Ben Weyts.

De VGC diende bij de oproep stadsvernieuwing in juni 2022 een aanvraag voor projectsubsidie in bij het Agentschap Binnenlands Bestuur, voor het zwembadproject op de site van Abattoir. Eind augustus 2022 werd de VGC uitgenodigd om het project te presenteren. Ik heb het project zelf voorgesteld in het Herman Teirlinckgebouw, vergezeld van de Erasmushogeschool Brussel en de VGC-Sportdienst. Verontschuldigingen waren er van de gemeente Anderlecht en de Pool is Cool vzw. Dit is een project met meerdere partners. De Vlaamse Regering zal vermoedelijk in de komende maanden een beslissing nemen.

Voor het zwembadproject ben ik - zoals eerder gezegd - reeds in gesprek geweest met Vlaams minister Ben Weyts en zijn Administratie Sport Vlaanderen. Die gesprekken verliepen eerder positief. Zodra er verdere stappen zijn genomen, zullen we opnieuw contact opnemen om te zien in welke mate er mee kan worden geïnvesteerd. Ik heb er ook over gesproken met Vlaams minister-president Jan Jambon. Ik hoop dat dit positieve gesprek zich ook zal vertalen in een positieve ondersteuning.

Over het zakelijk recht is de overdracht van de grondeigendom van de gemeente Anderlecht naar de Maatschappij voor Stedelijke Ontwikkeling (MSI) en de verlenging en aanpassing van de erfpachtregeling werd notariële akte verleden op 6 juli 2022. Daarnaast hebben de MSI en NV Abattoir een kaderovereenkomst afgesloten waarin opgenomen is dat MSI een kosteloze optie heeft om het recht van erfpacht van Abattoir te beëindigen om het te beperken tot de bovenzijde van de betonplaat van het dak van het Project Manufakture. Door die begrenzing zal MSI bijgevolg het recht hebben om een zakelijk recht te vestigen ten voordele van een derde partij.

We hebben in de vakantie dus duidelijk niet stilgezeten. Ook op buitenlandse missie vergeten we Brussel niet.

Deze optie kan gelicht worden van zodra er een definitieve beslissing is genomen inzake de publieke voorziening met als einddatum 2032. De gesprekken betreffende het uitschrijven van een DBFMO worden opgestart dit najaar.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het collegelid wijst erop dat dit enkel kan bij schoolinfrastructuur, maar volgens mij moeten uitzonderingen mogelijk zijn wanneer goede projecten zich aandienen. Dit is een unieke kans om iets te realiseren met een grote meerwaarde voor de buurt, maar zeker ook voor de uitstraling van Brussel. Veel jongeren verbonden aan de VUB, maar ook daarbuiten, zouden van deze infrastructuur gebruik kunnen maken. Ik ben het dan ook niet eens met de verklaring van het collegelid waarom hij dit niet wil financieren. Ik spoor hem aan om meer sportinfrastructuur te realiseren. Als andere

partners het grootste deel van de investering dragen, moet de VGC ook kunnen bijspringen. Dat is niet zo veel gevraagd.

Ik volg ook de ontwikkeling van het zwembad op. Het project moet vooral op een correcte manier zijn vormgegeven. Ik merk dat ook hier het grootste deel van de factuur betaald wordt door de Vlaamse Gemeenschap. De VGC maakt hiervoor wel twee miljoen euro vrij, terwijl dit ook niet veel te maken heeft met schoolinfrastructuur.

Collegelid Pascal Smet: Toch wel, het zwembad zal overdag gebruikt worden door scholen. Er zijn heel veel scholen in Anderlecht.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Zo kun je aan alles een draai geven.

Collegelid Pascal Smet: U weet dat er veel scholen zijn. Die hebben wel zwembadwater nodig. We denken na, mijnheer Vanden Borre.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb nooit gezegd dat u niet nadenkt, maar mijn punt is… *(Rumoer)* Ik volg dat nauw op. Nogmaals: voor mij is het voornaamste criterium dat de Vlaamse Gemeenschap wel degelijk voldoende voordeel haalt uit de hele constructie.

- *Het incident is gesloten.*

Kunstuitleen via de bibliotheek

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Als ik zeg dat kunst voor iedereen is, trap ik natuurlijk een open deur in. Ik las een artikel over kunstuitleen in Bilzen waar ze kunstwerken beschikbaar stellen in de bibliotheek. Ik vind dat een heel tof idee en daarom stel ik me de vraag of we niet hetzelfde kunnen doen in de Brusselse bibliotheken.

Kunstuitleen is aan de ene kant een manier om laagdrempelig kunst in huis te halen en kan anderzijds een ondersteuning van lokale kunstenaars zijn door hen een extra podium te bieden. Kunstuitleen kan bovendien ook stimuleren om kunst aan te kopen. Ik denk dat er met kunstenaars kan worden samengewerkt zonder dat er daar een vergoeding tegenover moet staan. De bibliotheken zouden als tussenpersonen kunnen optreden als een lener interesse heeft om het kunstwerk te kopen door de contactgegevens van de potentiële koper aan de kunstenaar door te geven.

Dat systeem hoeft helemaal niet ingewikkeld te zijn. Ik heb even naar het Limburgse voorbeeld gekeken. De kunstuitleen kan gemakkelijk inbegrepen zijn in het bibliotheekabonnement, waarvoor een kleine bijdrage gevraagd kan worden voor de verzekering van het werk met een uitleenperiode van 3 maanden die 2 keer verlengbaar is. De Raad van de VGC werkt samen met Kunst in Huis. Daardoor is er een enorme variatie van kunstwerken in het gebouw. Dat is heel leuk. De werken wisselen regelmatig en dat leidt soms ook tot aankopen. Dat is maar een voorbeeld.

Op welke manier wordt kunst nu al toegankelijker gemaakt voor de bevolking via Brusselse bibliotheken? Hebt u al samengezeten met de bibliotheken om naast eventuele bestaande collecties ook kunstwerken van kunstenaars aan te bieden?

Kan er een oproep gericht worden naar lokale en regionale kunstenaars? Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om kunstenaars aan te spreken die aan tentoonstellingen in Brussel deelnemen, om kunstenaars via de academies hun weg te laten vinden naar de kunstuitleen en om kunstwerken van de stad die momenteel geen functie hebben aan de kunstuitleen toe te voegen.

Collegelid Pascal Smet: Vandaag wordt kunst via openbare bibliotheken al toegankelijker gemaakt door het aanbieden van collecties van literatuur, van films, van muziek en van kunstboeken. Vooral die laatste zijn voor de doorsnee Brusselaar te duur om aan te kopen. Naast hogeschool- en universiteitsbibliotheken worden collecties van de openbare bibliotheken behalve door het brede publiek uiteraard ook gebruikt door kunstenaars en studenten. Naast het aanbieden van collecties kunnen al ontmoetingen met schrijvers en dergelijke plaatsvinden. Het uitlenen van kunstwerken door bibliotheken zou zeker deel kunnen uitmaken van een lokale beleidskeuze voor een bijkomende dienstverlening die aan openbare bibliotheken kan worden verbonden. Dat is overigens een concept dat bekend staat onder de naam *Library of Things* en kan deel uitmaken van de publiekswerking van een openbare bibliotheek, maar evengoed van een afzonderlijke organisatie of bijvoorbeeld een plek krijgen bij een gemeenschapscentrum. Een *Library of Things* is elke verzameling uitgeleende objecten en elke organisatie die een dergelijke uitlening toepast. De objecten kunnen werken zijn, maar ook keukenapparatuur, gereedschappen, tuingereedschap en zaden, elektronica, speelgoed, spelletjes, kunst, wetenschappelijke kits, knutselspullen, muziekinstrumenten en recreatiemateriaal. Hoewel openbare bibliotheken als decretale kernopdracht hebben om boeken, dvd's, cd's, kranten enz. ter beschikking te stellen, zijn er in verschillende Brusselse bibliotheken vandaag ook spelmateriaal, e-readers en zaden uitleenbaar. Daarnaast zijn er heel wat gemeentelijke speleotheken en hebben de verschillende gemeenschapscentra babytheken en fietsbibs. Tournevie is een mooi voorbeeld van een *Library of Things*.

Kunstuitleen gebeurt sinds enige tijd via het expertisecentrum Kunst in Huis. Die vzw heeft filialen in alle grotere steden, ook in Brussel, en beschikt over personeel en kennis. U kent de organisatie heel goed. We hebben beslist om daarmee samen te werken. In de beginjaren van Muntpunt werkte Kunst in Huis samen met Muntpunt en kon er dus kunst worden uitgeleend in Muntpunt. Kunt in Huis heeft die samenwerking zelf stopgezet wegens andere strategische lijnen. Er zijn sindsdien geen andere initiatieven meer genomen om kunst uit te lenen via de Brusselse bibliotheken. Als we dat willen doen, vinden we dat we sowieso via het expertisecentrum Kunst in Huis verder moeten werken. Ik zal vragen aan de dienst Ondersteuning Bibliotheken in Brussel (OBIB) van de VGC om een overleg te faciliteren tussen Kunst in Huis, Muntpunt en de bibliotheken om te kijken in welke mate ze geïnteresseerd zijn om die werking opnieuw op te starten. Uw suggestie is goed en ik zal vragen om een vergadering te organiseren en op basis daarvan te beslissen. Als we merken dat er bij de bibliotheken en Muntpunt of bij Kunst in Huis geen interesse meer is, is het moeilijk om die werking op te starten. Maar als er wel interesse is, zal de VGC die faciliteren. Ik zal dus gevolg geven aan uw suggestie.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): U hebt gelijk. U hoeft het warm water niet heruit te vinden. Als de expertise er is en de samenwerking in het verleden al bestond, kan een overleg volstaan.

- *Het incident is gesloten.*

Het betrekken van kinderen in activiteiten met dragqueens door Vlaamse instellingen in de hoofdstad

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Via berichten op sociale media werd mijn aandacht gevestigd op een aantal recente activiteiten met de medewerking van dragqueens aan of in de bibliotheek van de Vlaamse Gemeenschap, Muntpunt. Smaken verschillen en iedereen beleeft zijn of haar fantasieën op de manier hoe men wil. Ik heb daar geen probleem mee, maar in dit geval wel omdat het specifiek gaat om voorleesmomenten voor jonge kinderen. Volgens wat ik kan opmaken uit de berichten, gebeurde dat in samenwerking met Muntpunt. Het merkwaardige is dat op de activiteitenkalenders van Muntpunt daarover niets terug te vinden is. Misschien zegt dat al iets over het feit dat die misschien zelf enige schroom over die activiteiten heeft. De activiteit werd echter wel vermeld en bejubeld op de sociale media-accounts van de betrokken artiesten. Het gegeven bleek te passen in het kader van het Q.ARTz Festival dat zogenaamde LGBTQIA+-kunstenaars een forum wil geven.

Zoals gesteld, de al of niet appreciatie voor dat fenomeen van dragqueens is een kwestie van smaak en een private aangelegenheid. Dat verandert echter wanneer men zich gaat richten op kinderen en jongeren. Het is mijn diepste overtuiging dat kinderen moeten kunnen opgroeien in een veilige omgeving, weggehouden van extreme, extravagante en buitenissige aangelegenheden waar volwassenen zich voor mijn part mogen mee bezighouden. Het lijkt me dan ook totaal ongepast dat een overheid of een organisatie die ondersteund wordt door de overheid, ondersteuning zou bieden aan activiteiten waarbij kinderen worden blootgesteld aan verwarrende boodschappen met een seksuele connotatie. Dat kan resulteren in een sterke impact op hun evenwichtige ontwikkeling. Jullie kunnen daar een beetje mee lachen, collega's, maar naar mijn mening experimenteert men niet met kinderen. Bovendien is het helemaal niet duidelijk in welke context dat is gebeurd. Ik zou daarover graag verduidelijking krijgen. Gaan ouders bewust naar een dergelijke activiteit? Of gaan ze naar Muntpunt en is er daar een activiteit die ze niet hadden gepland?

Was u op de hoogte van vermelde activiteiten?

In hoeverre zijn instellingen die vallen onder de bevoegdheid van de VGC of de Vlaamse Gemeenschap of die door de VGC en/of de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd, betrokken bij zulke evenementen?

Acht u het wenselijk dat kinderen worden betrokken bij dergelijke activiteiten?

Zult u Muntpunt daarover aanspreken?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik heb even getwijfeld of ik al dan niet het woord zou nemen, maar ik denk eerlijk gezegd dat er niet zo heel veel mis is met kinderen die 'blootgesteld' worden aan dragqueens. Dragqueens zijn plezant en hebben vaak een heel goed gevoel voor humor. Dat is niet meer of minder verwarrend voor kinderen dan te gaan kijken naar een toneelstuk waar andere personages worden opgevoerd die een komiek of een vreemd kostuum dragen. Voor veel kinderen zijn clowns vermoedelijk traumatiserender dan dragqueens. Op zich is er daar helemaal geen probleem mee. Laten we daarover niet te veel mist spuien of te moeilijk doen.

De enige vraag die ik op dat vlak heb, is over de inhoud van de lezing. Je kunt je afvragen vanaf welke leeftijd het gepast is om te beginnen praten over seks, gender en al dat soort zaken en op welke manier. Kunt u meer vertellen over de inhoud? Aan de andere kant ga ik ervan uit dat die lezing in een van de zalen van Muntpunt heeft plaatsgevonden. Als ouders ervoor opteren om met hun kind naar een dergelijke lezing met een dergelijke inhoud te gaan, dan maakt het niet of die plaatsvindt in Muntpunt of ergens anders. Ik veronderstel dat gaat om tamelijk progressieve ouders die sowieso informatie over dergelijke thematieken aan hun kinderen zouden doorgeven. Het is de ouderlijke vrijheid om te kiezen hoe ze hun kinderen opvoeden.

De kinderen zijn niet door een of andere overheidsinstantie verplicht geweest om daar naartoe te gaan. Dat zou problematisch zijn. Dat is mijn indruk, mijn gedacht. Laten we van een mug absoluut geen olifant maken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wil kort reageren, niet op het inhoudelijke, maar op het gevaar dat zo'n vraag met zich meebrengt. Dat doet me denken aan uw kinderen niet laten meespelen met ouders die lesbisch of homo zijn of met kinderen van een bepaalde origine en uw kinderen continu uitsluiten van situaties die de ouders niet als normaal beschouwen. Dat is een heel gevaarlijk precedent voor de opvoeding van kinderen. Je kunt kinderen niet vroeg genoeg kennis laten maken met de maatschappij. *(Opmerking van de heer Dominiek Lootens-Stael)*

We hebben het over een bibliotheek, niet over een *peepshow*. Zoals collega Gilles Verstraeten zei, staat er geen leeftijd op seksualiteit. Elk kind kan vanaf een bepaald moment hierover vragen hebben. Die vragen zullen verschillen naargelang de leeftijd, en de antwoorden moeten dat ook. We moeten niet doen alsof het niet bestaat. Ik denk dat dit net hetzelfde is met dit onderwerp. Het is gevaarlijk om dergelijke punten aan te halen en ervoor te zorgen dat kinderen wereldvreemd worden. We kunnen hiermee op een volwassen manier omgaan.

Collegelid Pascal Smet: Muntpunt is een bibliotheek, maar ook een informatiehuis en een ontmoetingsplek. Er vinden allerlei activiteiten plaats op een open, veilige en inspirerende manier. Dat is hun missie. De dragqueen-voorleesmomenten werden in het kader van Q.Artz georganiseerd, een festival dat LGBTQI+-kunstenaars in de belangstelling brengt. Tijdens de voorleesmomenten, die zoals gebruikelijk bij publieksactiviteiten voor kinderen in openbare bibliotheken steeds worden bijgewoond op initiatief en in bijzijn van de ouders, worden kinderboeken voorgelezen waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van het publiek. De dragqueens brengen de boeken op een kleurrijke en uitbundige manier tot leven. De kunst van het voorlezen, in combinatie met een ongegeneerd glamoureuze dragqueen, zorgt voor een krachtig moment dat bij kinderen de verbeelding van een wereld voorbij genderstereotiepen mogelijk maakt. Deze methodiek wordt al jarenlang in andere landen gebruikt, zoals Nederland, Frankrijk, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. Bij deze voorleesmomenten is er uiteraard geen sprake van enige seksuele connotatie.

De heer Dominiek Lootens-Stael associeert dragqueens met seks, zoals hij hier letterlijk zei. Dat is toch straf. Dragqueens zijn mensen die zich verkleden als vrouw. De ouders zijn akkoord met de activiteiten. Wat is dan het probleem? De kinderen krijgen door de verhalen de kans om vragen te stellen, waarbij ze luisteren naar elkaar en respect opbrengen voor ieders mening, opinie of gevoelens. Dat is de basis om goed samen te leven. Ook anders zijn, is normaal. Een grotere tolerantie naar en voor elkaar zijn voorwaarden voor een werkende samenleving. Ieders verhaal telt.

Ik wil nog opmerken dat dragqueens niet automatisch met seks moeten worden geassocieerd. Bovendien heeft de heer Dominiek Lootens-Stael bij aanvang van zijn vraag iets raars gezegd. Hij zei: "*Via de sociale media ben ik op de hoogte gebracht*". Interessant. Dat werkt via algoritmes. Ik zit ook op sociale media en veronderstel dat ik iets meer in die wereld terecht ben dan hij. Nu begin ik daar twijfels over te hebben, want het ontvangen van informatie over dragqueens in de sociale mediabox betekent dat daarover opzoekingen werden gedaan. *(Opmerkingen)* Maak er geen spel van. Misschien moet hij eens naar een dragshow gaan?

Als er wordt gesproken over de blootstelling van kinderen, dan denk ik aan het carnaval in Aalst. Dat is ook een vorm van dragqueens. Misschien minder glamoureus dan de Brusselse dragqueens, maar dat vormt blijkbaar geen probleem.

Samengevat kan ik stellen dat er niets aan de hand is. Muntpunt organiseert iets, waarvan ik zelfs niet op de hoogte was. Ik moet dat ook niet weten, want ik ben niet de oppercensuurmeester van Muntpunt. Naar welke samenleving zouden we gaan indien een collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra plots alle activiteiten van Muntpunt persoonlijk moet superviseren en toelaten? In die samenleving zou ik niet willen leven.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik ben inderdaad via sociale media op de hoogte gebracht door verontruste mensen. Ik vind het merkwaardig dat Muntpunt iets organiseert en het zelf niet aankondigt. Zoek maar op hun website.

Collegelid Pascal Smet: Het staat op hun website.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik had het niet gevonden. Via andere kanalen heb ik dit moeten vernemen en vinden. Ik wil niet van een mug een olifant maken, maar ik vond mijn vraag niet abnormaal.

Ouders die er bewust naartoe gaan en ervoor kiezen om aanwezig te zijn, dragen de verantwoordelijkheid voor dat bezoek. Het blijft de vraag of een door de overheid gesubsidieerde organisatie zich moet bezighouden met die activiteiten.

Ik heb geleerd dat mevrouw Lotte Stoops collega's verbiedt tussen te komen wanneer het Vlaams Belang een vraag stelt. Daarenboven zegt mevrouw Khadija Zamouri dat mijn vraag "*gevaarlijk*" is. Ik hoor dat kinderen vragen mogen stellen aan de dragqueens. Hopelijk mogen daar alle vragen aan bod komen, en wordt er niet geoordeeld wat gevaarlijk is en wat niet kan. Ik vind helemaal niets gevaarlijk aan mijn vraag. Ik vind het normaal dat raadsleden vragen stellen wanneer zij door verontruste mensen op de hoogte worden gebracht.

- *Het incident is gesloten.*

INTERPELLATIE (R.v.O., art. 61)

Brusselse ouders die zelf noodkinderopvang organiseren

De heer Jan Busselen (PVDA): De collegevoorzitter weet ongetwijfeld dat de kinderopvang in crisis is. Daarmee vervoegt ze de lijst van andere publieke diensten, zoals onderwijs, ziekenhuizen en woonzorgcentra, die met een permanent tekort aan personeel te maken hebben. Ik kan verwijzen naar de 2 stakingen in april 2022, waarbij experten,

gezinsverenigingen en ouders fel reageerden tegen deze crisis. Op 14 september 2022 vond er een actie plaats op het kabinet van Vlaams minister van Welzijn Hilde Crevits. Daar organiseerden ouders een geïmproviseerde crèche. Een van hen zei me dat het de bedoeling was om de minister met de neus op de feiten te drukken. Er zijn namelijk heel veel ouders die in dezelfde situatie zitten.

Hij heeft gelijk. Het is zeer pijnlijk om vast te stellen dat twee derde van de kinderopvang van het GO! draait met een aangepast rooster. Er zijn verschillende crèches waar ouders zelf inspringen om kinderen te kunnen opvangen. Ik kan ook verwijzen naar de noodkreet die de VGC-adviesraad deze ochtend deed via een artikel in *Bruzz*. We lezen daarin dat het personeelstekort groeit, leefgroepen worden afgebouwd en kindplaatsen worden geschrapt. Zij waren al schaars in Brussel. Tegelijkertijd wordt de buitenschoolse opvang steeds meer getroffen. Mevrouw Sandra Van der Mespel, voorzitter van de VGC-adviesraad Gezin, voegt daaraan toe dat de meest kwestbare gezinnen, die we niet horen, het grootste slachtoffer zijn van deze crisis. We kennen de redenen: plaatstekort, een grote druk op de kinderdagverblijven, slechte arbeidsvoorwaarden, lage lonen en weinig maatschappelijk aanzien. Dit zorgt volgens mevrouw Sandra Van der Mespel voor een ongeziene leegloop in Vlaanderen en in Brussel.

In juni 2022 hebben we hierover een debat gehad, naar aanleiding van de acties in april 2022. De collegevoorzitter sprak over oplossingen die de VGC probeert aan te reiken, zoals de werkgroep ‘Werken voor Ketjes’ en de goede samenwerking tussen de verschillende overheden. Als er een crisis is, dan verbaast het mij dat de samenwerking goed verloopt. We zien dat de crisis aanhoudt en zelfs erger wordt. De collegevoorzitter verwees eveneens naar de opleiding ‘Begeleider in de kinderopvang’, acties van de VGC in kader van het actieplan *Workforce* Kinderopvang van het Vlaams Agentschap Opgroeien en het initiatief jobdating van CVO Brussel en de VDAB Brussel.

Bij het herlezen van dat verslag bleven de oplossingen vrij algemeen. Welke oplossingen heeft de werkgroep ‘Werken voor Ketjes’ ondertussen kunnen uitwerken en uitvoeren?

Wat zijn de resultaten van de samenwerking tussen het actieplan *Workforce* Kinderopvang van het Vlaams Agentschap Opgroeien en de acties van de VGC?

De collegevoorzitter sprak in juni 2022 over het potentieel om de zorgberoepen aantrekkelijker te maken. Wat is dat potentieel en wat heeft men gedaan om dat potentieel te valoriseren?

Wat heeft de opleidingsbeurs van Tracé Brussel op 9 juni 2022 opgeleverd? Zijn er nieuwe mensen aan de slag gegaan dankzij die beurs?

Het initiatief jobdating van CVO Brussel en de VDAB Brussel vond plaats op 22 juni 2022. Er waren 18 Brusselse kinderdagverblijven aanwezig en 50 geïnteresseerde CVO-studenten. Hoeveel van die 50 geïnteresseerde studenten hebben gekozen voor de kinderopvang?

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): Ik sluit me grotendeels aan bij de vragen van de heer Jan Busselen. Het is een *understatement* om te zeggen dat het niet eenvoudig is in de kinderopvang. Men komt bijna wekelijks op straat om te zeggen dat het niet meer gaat. Er is een groot tekort aan kinderbegeleiders en toezicht op de kwaliteit in de crèches. Er is bovendien een grote uitvloei in de sector. Mensen willen ermee stoppen omdat de situatie niet

meer leefbaar is. Gisteren konden we horen dat de Vlaamse Regering eindelijk de crisis begint in te zien. Zij komt met een noodpakket van 150 miljoen euro, waarmee men grote ambities heeft. Experten uit de sector wijzen erop dat de ambities niet in verhouding staan tot dat bedrag. Men wil zowel meer plaatsen als meer begeleiders. Men wil misschien zelfs de kindratio verminderen.

Ik vroeg me af of de collegevoorzitter al gesprekken had met Vlaams minister Hilde Crevits over de toekenning van een deel van dat geld aan Brussel. We weten dat de noden in Brussel zowaar nog hoger zijn. In onze complexe stad is het moeilijk om negen kinderen per begeleider te hebben. Er is een gigantisch tekort aan plaatsen. Die 150 miljoen euro zou moeten dienen om extra inkomensgerelateerde plaatsen te creëren. Zal een aanzienlijk deel van dat geld, hopelijk minstens ter hoogte van de Brusselnorm, naar Brussel komen om in de kinderopvang te investeren?

Collega Jan Busselen vergist zich in een zaak. Het probleem ligt grotendeels in Vlaamse handen. Zowel de lonen van de begeleiders als het creëren van plaatsen zijn Vlaamse bevoegdheden. Daarom ben ik benieuwd hoe de plannen van de Vlaamse Regering Brussel zullen beïnvloeden. Hebben die gesprekken al plaatsgevonden?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik wil collega Jan Busselen bedanken voor deze interpellatie. Het was goed om hem en andere collega’s te zien bij de acties op het kabinet van Vlaams minister Hilde Crevits op 14 september 2022.

De noodkreet van deze ouders is echt terecht en het is herkenbaar voor vele Brusselse ouders. Zonder opvang voor hun kinderen zijn ze verloren. De verkorte openingsuren, die bij veel crèches normaal zijn geworden, maken dat veel ouders het niet meer gecombineerd krijgen met een voltijdse job.

De langdurige en wijdverspreide personeelstekorten beginnen ook te wegen op de kinderbegeleiders die wel nog werken. Die onderbezetting maakt ook dat er minder aandacht is voor de ontwikkeling en begeleiding van de ketjes.

U bent zich reeds lang bewust van die problemen en van het feit dat dit een onderwerp is dat mijn fractie en mij persoonlijk nauw aan het hart ligt.

Op 8 juli jongstleden stelde ik u hierover reeds een aantal vragen. Toen gaf u aan dat uit een bevraging van de Entiteit Gezin van de VGC maar liefst 90 % van de respondenten met niet-ingevulde vacatures kampte. Dat betekent dat er zo goed als overal personeelstekorten waren in de kinderopvang. U gaf een overzicht van een heel aantal acties die genomen werden, vanuit het CVO, de VDAB en Actiris, om extra personeel te vinden. Hoewel de tijdspanne tussen juli en nu relatief kort is, had ik graag geweten wat daar tot nu toe het resultaat van is. Hoeveel extra kinderbegeleiders zijn er ondertussen aangeworven? Kunt u ons cijfers geven over de laatste stand van zaken?

Daarnaast sprak u toen over de samenwerking tussen de VGC en het Vlaams Agentschap Opgroeien, in het kader van het actieplan *Workforce* Kinderopvang in Vlaanderen. Het is me echter nog niet duidelijk hoe het overleg op politiek niveau verloopt. Er zijn Brusselaars die actie voeren ten aanzien van de Vlaams minister Hilde Crevits. Wat hebt u gedaan als bevoegd Brussels minister op politiek niveau om hun noodkreet kracht bij te zetten? Bedankt

om ook nog mee te geven wat de politieke acties zijn die u en uw kabinet hebben genomen of gaan nemen gezien de penibele situatie in de Brusselse kinderopvang.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik dank de vraagstellers voor de vragen. We hebben het inderdaad al over dit thema gehad. Maar het thema verdient onze aandacht meer dan eenmalig.

De sector staat vandaag onder grote druk. Er gebeuren dagelijks wel heel veel goede dingen, duizenden kinderbegeleiders in Vlaanderen en Brussel geven het beste van zichzelf om onze jongste kinderen te omarmen, te stimuleren en te verzorgen.

Maar tegelijk heerst er een grote spanning in de sector. Daardoor staan ze onder druk die maakt dat ook de kwaliteit onder druk komt te staan.

Het personeelstekort laat zich op vele opvanglocaties voelen, en daar is sinds juli geen onverwachte verbetering in te noteren. Medewerkers moeten daardoor vaak meer werkuren presteren, meer kinderen per begeleider opvangen en kunnen ook minder verlof nemen. Heel wat kinderbegeleiders vinden het op dit moment moeilijk om bij ziekte thuis te blijven omdat ze zich verantwoordelijk voelen. Omkaderend personeel en coördinatoren werken steeds vaker in de leefgroepen waardoor hun werk meer blijft liggen. Andere belangrijke zaken zoals vorming, teammomenten, proactief werken aan de kwaliteit van de opvang schieten er dan natuurlijk bij in.

Locatieverantwoordelijken en organisatoren van de kinderopvang nemen noodgedwongen steeds meer de beslissing om openingsuren in te perken, of zelfs leefgroepen gedeeltelijk of volledig te sluiten. Dat gebeurt vanuit een zorg voor de veiligheid van de kinderen, maar ook om de druk op de medewerkers te verlichten en zo de mensen die vandaag in de sector staan, te beschermen en aan boord te houden.

Dit legt inderdaad de druk opnieuw bij de gezinnen. Gezinnen die ook in de Covidperiode al hard gezwoegd hebben om werk en zorg gecombineerd te krijgen. Dit is een onhoudbare situatie, waarbij we ons niet mogen neerleggen. Het personeelstekort in de kinderopvang moet dan ook bovenaan de agenda staan.

Ik hecht er veel belang aan om zo goed mogelijk met Vlaanderen samen te werken. Dat wil niet zeggen dat ik al het beleid goedkeur. Maar het is wel mijn rol om bruggen te slaan. Als ik gewoon kwaad zou zijn, geen oplossingen zou zoeken en mijn signaalfunctie niet zou gebruiken, dan zouden we ook kansen missen. Het is dus mijn rol om voor een zo goed mogelijke samenwerking te zorgen, om te zorgen dat de dialoog wordt aangegaan en om die boodschappen die wij krijgen over te maken. Ik had en heb zowel met Vlaams minister Wouter Beke als met Vlaams minister Hilde Crevits regelmatig contact. Wij hebben die problemen aangehaald en reiken ook voorstellen tot oplossingen aan.

Als het gaat over personeelstekorten heeft de VGC niet alle hefbomen in handen, maar het is wel mogelijk om vanuit het flankerend beleid bepaalde initiatieven te nemen. Bij alles wat men doet, willen we samenwerken met de sector zodat de acties die genomen worden effectief ten goede komen aan de sector en op het terrein het verschil maken. In het voorjaar deden we een uitgebreide bevraging in de sector en we organiseerden intussen drie werkgroepen Werken voor Ketjes. Deze werkgroepen zijn bedoeld om de acties van de VGC af te toetsen, om te horen van werkgevers wat er werkt en wat niet en om uit te wisselen. Ook andere

overheden werken hieraan mee, zoals Actiris en het agentschap Opgroeien. We willen zo met de VGC maximaal inzetten op acties die echt werken voor de sector.

Deze samenwerking tussen het agentschap Opgroeien en de VGC leidt ertoe dat goede praktijken en informatie vlot uitgewisseld kunnen worden. Daarnaast, blijven wij een signaalfunctie opnemen naar de Vlaamse overheid toe, voor die hefbomen die van belang zijn voor de personeelsproblematiek, maar die niet tot de bevoegdheid van de VGC behoren. Het gaat dan om de arbeidsvoorwaarden, de werkdruk, de opleidingsvereisten en de bijhorende verloning in de kinderopvangsector. Maar ook over de Brusselse specificiteit, door de meertalige realiteit in een grootstad en de extra uitdaging om Nederlandstalige kinderbegeleiders aan te trekken, of te werken aan de Nederlandskundigheid van de kandidaten.

De zorgberoepen moeten aantrekkelijker worden gemaakt. We trachten de mensen te koppelen en tot elkaar te brengen. Daartoe namen we inderdaad deel aan de opleidingsbeurs van Tracé Brussel, van 9 juni 2022. De mensen van de VGC-dienst Opgroeien in Brussel, van het ondersteuningsnetwerk Mentes en van de Brusselse kinderopvangsector waren daar aanwezig en gaven er informatie over de opleidingen die kunnen leiden tot een job in de sector, als kinderbegeleider, als leidinggevende of als pedagogische coach in de kinderopvang.

Daarnaast, was er de jobdating op 22 juni 2022. Tijdens deze jobdating waren er 13 Brusselse kinderdagverblijven en 5 IBO’s aanwezig. Momenteel hebben we geen concrete cijfers over hoeveel mensen kozen voor de opleiding, of hoeveel studenten effectief gekozen hebben voor de kinderopvang. We deden voor de jobdating wel een bevraging bij de aanwezige werkgevers, die unaniem erg positief waren over het initiatief.

Op vraag van de werkgevers en CVO Brussel, was er op 19 september 2022 opnieuw een jobdating, maar dit keer met de focus op stageplekken en plekken voor werkplekleren, vermits er een nieuwe lichting studenten is gestart. Hierbij was de opkomst van studenten heel groot. Maar liefst 93 studenten waren aanwezig. Er waren ook 12 kinderopvangdiensten met vacatures aanwezig. Opnieuw gaven de werkgevers aan dat ze de jobdatings heel waardevol vonden en dat het een goede manier is om de studenten te laten kennismaken met de sector. We zullen deze in de komende maanden en in 2023 dan ook nog een aantal keer organiseren.

Verder werken we samen met de bevoegde ministers aan een voorstel waardoor we langdurig werklozen met interesse voor de sector zouden kunnen opleiden op de werkvloer. De drempel voor langdurig werklozen om zonder verloning een volledige kwalificerende opleiding te volgen en ook aan de nodige taalvereisten te beantwoorden is hoog. Het profiel van Nederlandskundige mensen die in het statuut van langdurig werkloze vallen is moeilijk te vinden. Daarom wordt nu bekeken hoe daar een antwoord op kan worden gegeven dat de sector vooruit helpt, dat de mensen die nood hebben aan een opleiding vooruit helpt en op die manier ook de kinderen vooruit helpt.

Tot slot, in de septemberverklaring van de Vlaamse Regering werd aangekondigd dat 115 miljoen euro wordt voorzien om de kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren, om meer ondersteuning te bieden en om de inspectie te versterken. Ik ga ervan uit dat die maatregelen ook in Brussel zullen worden ingezet. Er waren wel voorafgaande contacten, maar ik wacht nu meer informatie af over de concrete verdeling van die middelen. Ik ga ervan uit dat het ook in Brussel een verschil zal maken wanneer men op kwaliteit en de kindnorm zal kunnen

inzetten. Het aantal kinderen per begeleider verminderen is een essentiële maatregel om de werkdruk in de sector aan te pakken.

Ik besef dat dit antwoord nog niet alle problemen oplost, maar het zijn wel de maatregelen waaraan de VGC werkt en ik hoop dat in dit dossier snel een kentering kan worden teweeggebracht.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik dank de collegevoorzitter voor haar antwoord.

Uiteraard ligt de sleutel voor structurele oplossingen op Vlaams niveau. Als we de norm van een kinderbegeleider per acht kinderen willen verbeteren of als we de slechte loons- en arbeidsvoorwaarden willen verbeteren, dan moet dat op Vlaams niveau gebeuren. Spijtig genoeg moet men vaststellen dat de middelen die de Vlaamse Regering nu vrij maakt hiervoor niet zullen volstaan.

Maar de VGC neemt in deze ook wel haar verantwoordelijkheid op. Het is positief dat de collegevoorzitter erkent dat de mensen uit de sector heldenwerk verrichten. Het is ongelooflijk wat die mensen doen.

De tijdsroosters worden ingekort om die mensen te sparen en een leegloop te vermijden. Maar daardoor komt het probleem bij de ouders terecht. Ik ken een moeder van twee kinderen wiens man werkte en die zelf ook werk zocht. Maar ze vond geen crèche om haar kinderen op te vangen. Intussen is dat koppel gescheiden en kampen ze met enorme problemen. Dat is het gevolg van een beleid dat de publieke diensten kapot maakt. De gevolgen voor de mensen zijn echt desastreus.

De collegevoorzitter stelde dat de werkgroep Werken voor Ketjes tot doel heeft de effectiviteit van de acties van de VGC af te toetsen. Maar er werd niet gezegd welke acties wel of niet werken en welke maatregelen er dan naar voor zullen worden geschoven. De antwoorden bleven nog te vaag.

Er werd gesteld dat de zorgberoepen aantrekkelijker moeten worden gemaakt en dat er initiatieven werden genomen om mensen te koppelen aan jobs. Maar het beroep wordt nog niet gevaloriseerd. Dat zou wel het geval zijn wanneer de arbeidsvoorwaarden en de kindnorm zouden worden verbeterd. Dan moet men eerlijk vaststellen dat de VGC dat niet kan doen. Het zou dus niet moeten worden gedefinieerd als een van de doelen van de VGC.

Het is wel positief te horen dat de initiatieven van jobdatings blijken te werken. Maar ook hier werden geen cijfers gegeven. Hoeveel mensen gingen daadwerkelijk in de sector aan de slag? Het is nodig om de maatregelen concreet te kunnen evalueren aan de hand van cijfers.

Of ook de verantwoordelijkheid wordt genomen om vast te stellen of er al dan niet vooruitgang wordt geboekt, kan ik evenwel niet afleiden uit uw antwoord, maar dat betekent niet dat jobdating en werkbeurzen niet waardevol zouden zijn.

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): Ik had nog geen antwoord verwacht over de verdeling van het geld voor Brussel. We zullen er mee over waken dat Brussel haar deel van deze 115 miljoen euro krijgt. Dat is niet immer het geval als het over welzijn gaat. We zitten altijd ver onder de Brusselnorm. Ik hoop dat er nu een kentering komt. Dat geld is zeer

belangrijk om de kinderopvang in Brussel te versterken. We zullen erover waken en u opnieuw bevragen zodra u over de cijfers beschikt.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik treed u bij, mevrouw de collegevoorzitter, als u kinderbegeleiders en personeel pluimen toewerpt en hen voor hun inzet feliciteert, net als de ouders in hun creatieve zoektocht naar oplossingen. Jammer genoeg is nog geen verbetering vastgesteld voor het personeel tussen 8 juli en nu. Hoe wordt de situatie gemonitord? Heeft er maandelijks een telling plaats? Welke methodologie wordt gehanteerd om het personeelsbestand in kaart te brengen? Het zou goed zijn om daar een duidelijk beeld van te hebben. Een goede samenwerking met de Vlaamse Regering en met Vlaams minister Hilde Crevits is daarbij zeker waardevol. U zegt dat haar ook oplossingen worden aangeboden die in Brussel samen met de sector zijn bedacht. Kunt u misschien zeggen welke dat precies zijn? En zijn deze oplossingen al begroot?

Voorts ben ik het met de heer Juan Benjumea Moreno eens dat we nu meteen ons deel van de 115 miljoen euro voor Brussel bij de Vlaamse Regering moeten opeisen. We moeten krijgen waar we recht op hebben.

En ten slotte, dat er drieënnegentig studenten zijn komen opdagen is een zeer goede zaak. Ik hoop dat goede initiatieven zoals dit ook geregeld worden herhaald.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het laatste overleg met Vlaams minister Hilde Crevits vond op 6 september 2022 plaats. We zullen binnenkort opnieuw samenzitten om na te gaan hoe de nieuwe begroting voor Brussel zal uitpakken. Het klopt dat we vanuit de VGC de arbeidsvoorwaarden en de kindnormen, twee heel belangrijke elementen voor de kinderopvang, een bevoegdheid van de Vlaamse overheid is. Ik vind het nog altijd mijn taak om te signaleren dat de kindnorm in de Brusselse context heel zwaar weegt. Allicht doet zich hetzelfde in Vlaanderen voor. Diverse achtergrond, meertaligheid en de armoedeproblematiek zijn in onze stad een factor die op de kinderbegeleiders zwaar wegen. De VGC kan de normen niet veranderen, maar wel de feitelijke realiteit weergeven en overmaken. De valorisering van het beroep kunnen we evenmin aanpakken, maar wel de imagovorming rond het beroep. Af en toe houden we sensibiliseringsacties. Ook de jobbeurzen zijn een manier om naar het terrein te signaleren dat we samen met hen naar oplossingen willen zoeken. We zorgen ook voor onthaal en begeleiding van zodra iemand zich aanbiedt. De VGC bekijkt samen met de kinderopvang wat nodig is om mensen te onthalen en te begeleiden. We hebben ook programma’s rond armoede in de kinderopvang die steun moeten bieden. Vanuit onze bevoegdheid willen we zeker een rol spelen.

Wat de cijfers betreffen, volgen wij vooral de openstaande vacatures bij Actiris. Dat geeft niet exact de hele realiteit weer. Sommige crèches werken anders, maar het geeft wel de algemene tendens weer. De situatie is ten opzichte van juli zeker niet verbeterd. Ik heb de meest recente cijfers niet hier bij me, maar kinderbegeleider blijft een knelpuntberoep. We blijven het opvolgen.

Oplossingen aanbieden gaat over informatie over de kindnorm of loonsvoorwaarden verstrekken, maar bijvoorbeeld ook over contracten voor langdurig werklozen om na te gaan of ze weer op de arbeidsmarkt terecht kunnen. De sector liet ons weten niet op die voorwaarden met hen te kunnen werken. Nu bekijken wij op welke manier ondersteuning mogelijk is zonder dat de sector naar uitbreiding moet gaan, maar er toch versterking op de werkvloer komt. Ik hoop dat tot een positief einde te kunnen brengen.

Wat het extra deel van 115 miljoen voor Brussel aangaat, weet ik op dit moment evenveel als jullie, maar ik hoop natuurlijk dat dit geld voor verbetering van kwaliteit, vermindering van werkdruk en betere zorginspectie wordt ingezet.

- *Het incident is gesloten.*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Ondersteunende maatregelen die de VGC kan nemen om de slachtoffers van voorthollende inflatie en energieschaarste te helpen

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): De voorthollende inflatie en de energieprijzen die door het dak gaan drukken zwaar op onze samenleving, vooral op de meest kwetsbaren, mensen die in armoede leven, ouderen en alleenstaanden. Voor velen is hulp van het OCMW de enige uitweg. Onze sociale welvaartsstaat heeft gelukkig de nodige vangnetten, maar helaas is de situatie vaak zo geëvolueerd dat degenen die zich in de hangmat leggen vaker beter worden geholpen dan wie occasioneel of onverwacht hulp nodig heeft. De drempel naar het OCMW is voor velen vaak te hoog. Er heerst een vals gevoel van schaamte of dikwijls onwetendheid over de hulp die kan worden geboden. In het Brussels hoofdstedelijk gebied is het bovendien zo dat de tweetalige dienstverlening bij de lokale besturen en voornamelijk bij de OCMW's zeer veel te wensen overlaat. In veel gevallen kunnen Nederlandstaligen niet of zeer moeilijk in hun eigen taal terecht. De taal aan het OCMW-loket vormt een bijkomende drempel voor wie door de huidige ontwikkelingen in moeilijkheden zijn gekomen. Ze voelen zich dan ook terecht achtergesteld. Lokale politici vragen dat er een twintigste OCMW zou komen voor de Nederlandstaligen. Dat zou een oplossing kunnen zijn. Ik begrijp de redenering, maar dat is niet de echte oplossing. De oplossing ligt in voldoende druk uitoefenen om de taalwetgeving te doen naleven.

De VGC kan een rol spelen. Door haar vele instellingen en de verankering in het hoofdstedelijk gebied heeft zij een groot bereik binnen verschillende doelgroepen. Welzijn is een belangrijke bevoegdheid binnen het grotere kader van de Vlaamse Gemeenschap. De VGC moet zeker niet in de plaats treden van de OCMW's, maar kan via haar kanalen de nodige informatie verspreiden en mensen ondersteunen in hun contacten met lokale OCMW's. Het lijkt me aangewezen dat de VGC een strategie opzet en een beleid uitwerkt. De VGC kan proactief optreden om mensen toe te leiden naar oplossingen die wel bestaan, maar waarvan mensen vaak niet weten hoe ze er een beroep op kunnen doen.

Wordt door de VGC aandacht besteed aan mogelijke signalen vanuit de samenleving waarbij blijkt dat mensen op zoek zijn naar hulp, maar ze niet of onvoldoende vinden? Wat kan en wil het College ondernemen zodat Nederlandstalige hulpzoekenden ook terecht kunnen bij lokale OCMW's? Wordt door de diensten van de VGC actief samengewerkt met de OCMW's om drempelverlagend te werken en een Nederlandstalig onthaal en Nederlandstalige dienstverlening te versterken, bovenop de activiteiten van het Huis van het Nederlands in verband met een taalcursus? Kan de VGC ook daar nog een extra rol spelen? Misschien is het nodig om ook daar een tandje bij te steken.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik wil dit belangrijke thema met een persoonlijke ervaring aanvullen. Ik ben vorige vrijdag op bezoek geweest bij het OCMW van de stad Brussel. Ik had de OCMW-voorzitter zelf om een rondleiding gevraagd om de werking van

nabij te leren kennen. Het was een interessant bezoek aan een lokale antenne in de Marollen. We hebben uitleg gekregen over een energieantenne. Het OCMW van de stad Brussel doet dat sinds twintig jaar. Er wordt uitleg gegeven over energiearmoede en ze staan mensen bij die hun energiefacturen niet kunnen betalen. Dat model zal waarschijnlijk nu ook door andere OCMW's in Brussel worden gekopieerd. Vragen over de taalwetgeving over de hulp aan Nederlandstaligen worden akelig stil beantwoord. Dan hebben we het over een Nederlandstalige die een Nederlandstalige kan helpen, met hoofdzakelijk een doorverwijsfunctie. Een persoon op een hele antenne terwijl in een antenne gemiddeld twintig à dertig personen actief zijn. In de stad Brussel zijn twaalf antennes actief en dus zijn er een twaalftal Nederlandstaligen actief tegenover tweehonderd of driehonderd personeelsleden van het OCMW. Ik vind dit eerlijk gezegd schandalig. We hebben het over de stad Brussel, die zogezegd de betere leerling is wat de tweetaligheid van Brussel betreft.

Ik heb recent nog met een Nederlandstalige OCMW-voorzitter gesproken. Hij zei me dat zijn personeel helemaal niet tweetalig was. Dat zijn vaststellingen die al twintig, dertig jaar worden gemaakt. De situatie verbetert niet, ondanks de mooie woorden hier over respect van de taalwetgeving. Bij de vertaling in de praktijk ontbreekt elke wil. Nochtans zetelen we zelf als Nederlandstaligen, weliswaar binnen verschillende partijen, al gedurende decennia in andere meerderheden. Toch worden geen stappen gezet om de situatie in de praktijk te verbeteren, ondanks alle mooie beloftes.

Ik sluit me aan bij de vragen van mijn collega. Wat doet u, mevrouw de collegevoorzitter, om de situatie op het terrein te verbeteren? Hoe kan u mensen die concrete vragen hebben en Nederlandstalig zijn helpen wanneer de gemeenten en de OCMW's weigeren dit te doen?

De voorzitter: Ik wil graag de toeschouwers in de zaal verwelkomen, die een klasbezoek brengen aan het parlement. Welkom en heel fijn om jullie hier te zien.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik zal in mijn antwoord mijn best doen om de gebruikte termen goed uit te leggen. Bij een OCMW kunnen de mensen terecht wanneer ze bepaalde noden hebben, in armoede leven en dus steun nodig hebben. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er negentien Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn. Het doel van hun maatschappelijke dienstverlening is om personen en gezinnen toe te laten een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Zoals de vraagstellers terecht vermelden, kan de VGC niet in de plaats treden van de OCMW's. Maar we moeten er wel zo dicht mogelijk bij staan.

De VGC staat dicht bij het Nederlandstalig netwerk van gemeenschapsvoorzieningen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. We blijven hierbij waakzaam voor signalen vanuit het werkveld en vanuit de doelgroep van Brusselaars in Armoede. Via het Brussels Platform en de verenigingen waar armen het woord nemen, de adviesraad Welzijn en Gezondheid van de VGC en de verschillende sectorale overlegplatformen, zoals het Brussels Regionaal Overleg Gehandicaptenzorg (BROG), het Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp (IROJ) en het overlegplatform van de centrumleiders van de Brusselse Lokale Dienstencentra (LDC) capteren we signalen waarmee we aan de slag gaan.
Dat zijn veel moeilijke woorden, met mijn excuses voor de klas achteraan in de zaal. We bedoelen dat we proberen te luisteren naar iedereen die op het terrein aan het werk is.

Werken aan een betere toegankelijkheid van hulp- en dienstverlening en de toegang tot sociale rechten is een van de vier speerpunten van ons lokaal sociaal beleid. De VGC doet dit niet alleen. We werken samen met het CAW Brussel, de eerstelijnszone BruZEL, de Huizen van het Kind en tal van andere welzijns- en gezondheidspartners. De toegang tot maatschappelijke hulpverlening is een gedeelde bezorgdheid van alle betrokken netwerken en partners binnen welzijn en gezondheid. Een warme toeleiding door het N-netwerk van welzijns- en gezondheidspartners, onder meer naar de OCMW's is een belangrijke factor. Een goede doorverwijzing is belangrijk om te waarborgen dat mensen hun rechten kennen en kunnen opnemen.

Het spreekt voor zich dat de VGC een goede toeleiding van kwetsbare Brusselaars naar de OCMW's belangrijk vindt. We hebben hierbij aandacht voor Nederlandstalige, maar ook andere kwetsbare Brusselaars.

U verwees zelf al naar de samenwerking tussen het Huis van het Nederlands Brussel en de lokale besturen om het Nederlands te promoten en de uitdaging rond Nederlandstalige dienstverlening aan te kaarten.

Ik zeg niet dat de situatie op het terrein helemaal opgelost is, maar ik wil wel herhalen welke maatregelen we genomen hebben. Wanneer mensen een hulpvraag stellen en in een kwetsbare situatie zitten, dan is het belangrijk om je eigen taal te kunnen gebruiken. De meertaligheid van onze openbare diensten en van de OCMW's is dus zeker een bezorgdheid. Laat daar geen twijfel over bestaan.

We hebben die ondersteuning vanuit het Huis van het Nederlands gediversifieerd en uitgebreid. Via een helpdesk blijft het Huis lokale besturen, informeren en adviseren over Nederlands leren en oefenen, taalbeleid en taalbeleidsacties. We hebben een instapaanbod met sensibiliserings- en bewustmakingsacties. Het Huis zorgt nog steeds voor het testen van het taalniveau van de medewerkers en de oriëntatie naar de meest geschikte cursus. Het Huis zorgt samen met een taalaanbieder voor een aanbod van geïntegreerd Nederlands leren en oefenen op de werkvloer. En daar bovenop blijft het Huis ook intensieve trajecten naar een structureel taalbeleid aanbieden met taalanalyse, taalacties en verankering van het taalbeleid. Ook het zakwoordenboekje 'Contact FR.NL.EN' draagt nog steeds bij tot een kwaliteitsvol meertalig onthaal.

Maar we zorgen er ook op andere manieren voor dat drempels tot toegang naar het OCMW worden weggewerkt. Heel wat Nederlandstalige diensten zorgen voor een warme doorverwijzing van cliënten naar het OCMW. Dat houdt in dat maatschappelijk werkers en brugfiguren in ons N-netwerk ervoor zorgen dat er een afspraak wordt gemaakt met de sociale dienst van het OCMW, dat cliënten waar nodig begeleid worden naar het OCMW. Het Centrum Algemeen Welzijnswerk Brussel geldt als een belangrijk eerste aanmeldpunt voor Nederlandstalige Brusselaars met vragen over welzijn en financiële problemen. Het CAW doet een brede vraagverheldering en biedt directe hulp waar nodig en verwijst eventueel door naar de meest gepaste hulp. De einddoelstelling is om zoveel mogelijk burgers die nood hebben aan hulpverlening en financiële tussenkomsten, te motiveren en toe te leiden naar de juiste diensten, en dus ook vaak naar het OCMW.

Er lopen binnen de VGC een aantal initiatieven, waarbij het verhogen van het partnerschap met de Brusselse OCMW's een hoofddoelstelling is. Ik geef een aantal concrete voorbeelden. In de uitbouw van het Geïntegreerd Breed Onthaal wordt de samenwerking met de OCMW's

vooropgesteld. Binnen het project ‘Welzijnsvragen op school’ gaan het CAW Brussel, de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen en tal van andere partners in de betrokken gemeenten samen aan de slag. De weg wijzen naar andere diensten of bemiddelen naar instanties die de sociale rechten en toegang tot basisvoorzieningen kunnen verzekeren, maken inherent deel uit van hun kernopdrachten. Daartoe worden dus samenwerkingsverbanden rond een Geïntegreerd Breed Onthaal uitgebouwd.

Saamo Brussel zet binnen haar deelwerking Baskuul specifiek in op de doelgroep van leefloongerechtigden. Niet iedereen die recht heeft op een leefloon kent zijn rechten. Uit ramingen blijkt dat het niet-opnemen van het leefloon in België tussen de 57 % en de 76 % varieert. Saamo Brussel zet in op het informeren van deze doelgroep over het recht op een leefloon en andere grondrechten. Via een groepswerking worden drempels tot het leefloon in kaart gebracht. Het project beoogt de samenwerking met de negentien Brusselse OCMW’s. De VGC ondersteunt sinds eind 2020 de opstart van deze deelwerking.

De VGC neemt samen met het CAW Brussel en het Kenniscentrum WWZ deel aan de werkgroep ‘Toegang tot rechten’ in de schoot van de GGC. Daar werken wij samen met Franstalige en bicommunautaire partners, waaronder de federatie van Brusselse OCMW’s, aan het tegengaan van onderbescherming en een verhoging van de toegankelijkheid van diensten.

Voor wat betreft de betaalbaarheid van de elektriciteitsfacturen, is er op basis van onder meer de signalen van deze werkgroep, het sociaal tarief voor energie uitgebreid voor Brusselaars die moeilijkheden hebben met het betalen van hun energiefactuur. Ook Brusselaars die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming (het voormalige Omnio-statuut) kunnen onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op deze maatregel. Ook daar spelen de OCMW’s een belangrijke rol.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Mijn bedenkingen bij de gebrekkige dienstverlening bij de OCMW’s waren eigenlijk maar een zijdelingse opmerking. De oplossing ligt daar voor de hand. Het is tijd dat de leden van de regering het been stijfhouden en eisen dat de wet wordt toegepast. De aanwervingen moeten dus volgens de wet verlopen. Dat is de enige weg om te komen tot een tweetalige dienstverlening.

Mijn tussenkomst ging vooral over de verhoogde waakzaamheid die nodig is in deze tijden van crisis, inflatie, verminderde koopkracht enzovoort. Mensen die vroeger geen problemen hadden en de touwtjes wel aan elkaar konden knopen, kunnen dat vandaag niet meer. Ze komen in armoede terecht en halen het einde van de maand niet meer. Die mensen zijn dat niet gewoon. Ze kennen de weg niet, ze kennen het systeem niet, ze weten niet waar ze moeten aankloppen. Vaak zijn ze ook beschaamd over hun situatie.

De VGC moet daar, verspreid over al haar diensten, waakzaam voor zijn. We moeten daar onze voelsprieten uitsteken en proactief optreden. Dat moet een algemene reflex zijn bij iedereen die voor de VGC werkt: waakzaam zijn voor signalen die wijzen op armoede.
We moeten nadenken, en dat is vooral een taak van het College, hoe we onze diensten kunnen inschakelen om ervoor te zorgen dat die mensen kunnen doorverwezen en geholpen worden.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U zegt dat u de taalwetgeving belangrijk vindt, maar u spreekt niet over het taalrapport van de vicegouverneur. Daar blijkt maar een conclusie uit: de situatie gaat erop achteruit, de tweetaligheid verdwijnt nog verder in de vergeetput,

zeker wat betreft de OCMW's. Helaas is het aan u en aan uw collega's, zowel binnen de GGC als binnen de gewestregering en op gemeentelijk niveau, om daar een punt van te maken.

Dat vragen we al dertig jaar. U zegt mooie woorden, maar in de praktijk blijven daden achterwege. We maken geen enkele vooruitgang. Dat is gewoon de waarheid.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De daden blijven niet achterwege want ik heb net gezegd welke initiatieven er genomen zijn. U mag zeker de evaluatie maken dat ze niet afdoende zijn, maar het is een onterechte inschatting dat er geen daden zijn. Het klopt dat er nog veel werk is, dat de uitdagingen groot zijn. We mogen dat niet loslaten, want dat blijft belangrijk.

Net omdat veel mensen niet weten welke rechten ze hebben, dat we daar proactief op inzetten. Dat is de kern van de acties rond breed onthaal: ervoor zorgen dat de mensen hun rechten kennen en kunnen opnemen. Ook in de scholen houden we de vinger aan de pols door permanenties. We doen alle mogelijke inspanningen om daar juist door te verwijzen.

Een aantal vragen waren bestemd voor andere overheden, ik deel die bezorgdheid, maar ik kan niet in hun naam antwoorden.

- *Het incident is gesloten.*

De stijging van de prijzen in de woonzorgcentra

De heer Jan Busselen (PVDA): Op 14 april 2022 verscheen er een artikel in *Bruzz* dat de dagprijzen in de woonzorgcentra door de hoge inflatie zouden stijgen. Ook mensen die diensten aanbieden, verhogen de prijzen om hun kosten te kunnen betalen. Hoewel de pensioenen ook geïndexeerd worden, wordt het voor veel senioren heel moeilijk. Brusselse instellingen zeggen er alles aan te doen om de prijzen voor hun bewoners zo laag mogelijk te houden, maar geven tegelijkertijd aan dat ze de dagprijzen zullen laten stijgen, vermits de subsidies enkel het verzorgend en verplegend personeel dekken. De gemiddelde dagprijs in Brussel bedroeg 65,51 euro in 2021. Ook in Vlaanderen stijgen de dagprijzen. Naar aanleiding van een schriftelijke vraag van mijn collega in het Vlaams Parlement blijkt dat in bijna de helft van de woon-zorgcentra de prijs is gestegen, omdat de Vlaamse Regering het toeliet om een extra indexering door te voeren.

Bovendien tonen de cijfers van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid dat de dagprijzen in de negen Nederlandstalige Brusselse woon-zorgcentra tussen 2020 en 2021 met 3,15 % zijn stegen. Dat is meer dan het dubbele, tot soms het driedubbele in vergelijking met de andere provincies in Vlaanderen.

Niet alleen de stijging is het grootst. Ook de dagprijs in 2021 (65,51 euro) is nu het hoogst van alle provincies in Vlaanderen. Vorig jaar was dat Antwerpen, nu is het Brussel. Wetende dat de armoede en precariteit in Brussel zo groot is, verbaast het mij dat de prijzen zo hoog liggen. Want dat houdt in dat deze instellingen weinig toegankelijk zijn voor de ouderen die nood hebben aan zorg en zich niet meer thuis kunnen behelpen.

Kunt u verklaren waarom de dagprijzen in de Brusselse Nederlandstalige woon-zorgcentra zo sterk zijn gestegen? Kunt u verklaren waarom de dagprijzen het hoogst zijn in Brussel, waar de oudere bevolking tot de armste behoort van het land? Weet u hoeveel wzc's in Brussel

gebruikgemaakt hebben van die Vlaamse maatregel om extra te indexeren? Kunt u ons zeggen of de energiecrisis de prijzen ondertussen nog heeft doen stijgen? Dat is eigenlijk een open deur intrappen. Welke maatregelen neemt u om de wzc's toegankelijk te houden voor alle ouderen die nood hebben aan deze specifieke ondersteuning en zorg?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Voor veel ouderen is de betaalbaarheid van een woonzorgcentrum een grote zorg. Ik deel deze bekommernis met u.

Ik wil ook meteen meegeven dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet bevoegd is voor de erkenning en de financiering van woonzorgcentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In Brussel staan het Vlaams Agentschap voor Zorg en Gezondheid en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie via Iriscare in voor de erkenning en de controle op de woonzorgsector. We hebben vanuit de VGC geen hefbomen in het prijzenbeleid van de woonzorgsector. Dat wil niet zeggen dat ik me daar geen zorgen over maak of dat ik dat niet belangrijk vind, maar ik wil wel antwoorden op uw vragen, voor zover we daar vanuit de VGC zicht op kunnen hebben.

De gemiddelde dagprijs voor een verblijf in een van de negen Vlaams erkende woonzorgcentra in Brussel bedroeg op 1 mei 2021 65,51 euro, wat neerkomt op een maandelijkse kost van meer dan 1.900 euro. De gemiddelde dagprijs steeg in Brussel met 3,15 % tussen 2020 en 2021. Dat is meer dan het dubbele van de gemiddelde stijging in Vlaanderen. De cijfers die u aanhaalt zijn de cijfers van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

De pensioenen werden geïndexeerd. Die indexering kan de prijsstijging echter voor heel veel mensen onvoldoende opvangen. Voor de indexeringen was de betaalbaarheid trouwens ook al een probleem.

In de dagprijs zijn een aantal kosten verplicht inbegrepen, zoals de woongelegenheid, de maaltijden en de verpleging. Naast de dagprijs kan een woonzorgcentrum nog supplementen aanrekenen voor kosten zoals internet of telefonie.

De minimum dagprijs zoals die bekend is bij de negen Vlaamse erkende woonzorgcentra in Brussel varieert van minimum vijftig tot maximum vijfenzeventig euro. Dit zijn prijzen in de grootteorde van de dagprijzen in Vlaanderen. Er is ook een groot verschil tussen de centra onderling. Dit verschil wordt echter wel onderschat. Er is een grote variatie in.

Ik heb geen sluitende verklaring voor deze sterkere stijging van de dagprijzen van de Vlaamse erkende woonzorgcentra in Brussel. Voor een exacte verklaring moet ik ook verdergaan op de inschattingen die we maken.

Wat mogelijk kan spelen, is het feit dat de Vlaamse overheid in Brussel geen enkel openbaar woonzorgcentrum erkent. De Vlaamse erkende woonzorgcentra in Brussel zijn allemaal private initiatieven. Het gaat om vier vzw's en vijf commerciële woonzorgcentra in de vorm van naamloze vennootschappen. Het Agentschap Zorg en Gezondheid berekende dat er verschillen zijn in de gemiddelde stijging van de dagprijs tussen commerciële woonzorgcentra, waar het gaat om een stijging van 1,34 % en de non-profit woonzorgcentra en openbare woonzorgcentra van de OCMW's. Bij deze laatste gaat het om een beperktere stijging van respectievelijk 1,02 % en 1,03 %.

In tegenstelling tot de Vlaamse provincies zijn er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geen OCMW-woonzorgcentra meegenomen in het gewogen gemiddelde van het Agentschap Zorg en Gezondheid. Ook dat kan een impact hebben. De Brusselse openbare rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen zijn immers bicommunautair en erkend door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Hun dagprijs ligt doorgaans iets lager.

In Vlaanderen ligt de verhouding tussen openbare, de social profit en commerciële woonzorgcentra heel anders dan in Brussel. In Vlaams-Brabant zijn er bv. 163 erkende woonzorgcentra. Hiervan worden er minder dan een vierde ingericht door een commerciële uitbater. De overige 122 woonzorgcentra zijn er georganiseerd door een OCMW of een vzw.

Daarnaast varieert ook de gemiddelde dagprijs over de provincies. Zo liggen de prijzen in de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant dicht bij de dagprijzen in Brussel. Dus ook andere factoren, zoals de algemene woningprijzen, spelen zeker mee in de prijssetting van woonzorgcentra.

Een stijging van de dagprijs kan normaal gezien slechts een keer per jaar worden doorgevoerd. Deze stijging moet ook aan de FOD Economie ter goedkeuring worden voorgelegd.

Home-Info geeft aan dat er, zowel bij de vzw's als bij de commercieel uitgebate woonzorgcentra, tot nu toe nog geen verhoging is geweest omwille van de gestegen energieprijzen. Wel vond er een stijging plaats in opvolging van de richtlijnen van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de indexering. Deze indexering ligt voor alle woonzorgcentra gemiddeld hoger dan de voorbije jaren. Dit laatste kan worden verklaard door de algemene loonkoststijging.

Dit zijn de elementen waarover we beschikken. Ik herhaal bij deze dat ik uw zorg over de betaalbaarheid deel. Het gaat hierbij trouwens niet enkel over de betaalbaarheid, maar ook over de kwaliteit die in deze woonzorgcentra kan worden geleverd en over de personeelsomkadering. De hefbomen om hierover te waken, bevinden zich echter op andere bevoegdheidsniveaus.

De heer Jan Busselen (PVDA): Bedankt mevrouw de collegevoorzitter om te antwoorden op mijn vragen. Op Vlaams niveau zullen we effectief een noodplan nodig hebben - noem het gerust een Marshallplan - om drama's te vermijden; om te vermijden dat mensen die heel hun leven hebben gewerkt in armoede belanden. Dit is trouwens nu al het geval. Dit is schrijnend en een samenleving als de onze niet waardig.

We zeggen ook vaak dat de VGC een flankerende overheid is die ervoor kan zorgen dat er maatregelen worden genomen om precies op een flankerende wijze zaken bij te sturen. Dit zien we in het geval van onder meer kinderdagverblijven en onderwijs. Ik betwijfel geenszins dat u bezorgd bent om deze problematiek. Dit spreekt voor zich. Ik vraag me echter wel af of er dan geen flankerende maatregelen zoals het Zorgbudget in Vlaanderen steun aan ouderen geeft. Kan de VGC soortgelijke steun verlenen?
Waar ga ik het geld hiervoor halen? Dat is echt zo'n neoliberaal dogma dat ons zo hard in de oren is geslagen dat zelfs collega's van de Groen-fractie het, net zoals andere collega's uit andere partijen, herhalen. Ik kan zeker aantonen waar ik het geld zou halen. Dit is echter een ander debat.

Wat zijn die flankerende maatregelen? Zouden die flankerende maatregelen op hun beurt kunnen geïndexeerd worden? Met uitzondering van de algemene indicaties, vind ik dat de inschatting van de reden waarom deze stijging het hoogste is in Brussel, vrij pover.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt zegt zelfs dat men deze inschatting moeilijk kan maken. Wil zij stappen ondernemen om ervoor te zorgen dat wij een idee hebben over het waarom van deze stijgende prijzen? Zo zouden we er, binnen de bevoegdheden van de VGC, alvast iets kunnen aan doen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Enerzijds, vroeg raadslid Jan Busselen mij waar de VGC voor bevoegd is en kan op inzetten. Verder vroeg hij mij ook naar het Zorgbudget. Er is de Vlaamse Sociale Bescherming. Deze wordt vanuit Vlaanderen georganiseerd en is ook van toepassing in Brussel. Uiteraard geven wij daar bekendheid aan en proberen wij de nodige informatie te bezorgen zodat mensen beseffen dat dit een instrument is dat hen deels kan ondersteunen. Dit is ook geen volledig antwoord op de vraag. Ons flankerend beleid bestaat er alvast in dat de mensen op de hoogte zijn van de bestaande middelen.

De VGC beschikt wel over bevoegdheden over de manier waarop we bijkomende personeelsondersteuning kunnen bieden. Het Huis voor Gezondheid ondersteunt alles wat te maken heeft met zorgberoepen en werkt ook richting woonzorgcentra. Als het echt gaat over de prijsbepaling, is het net zoals bij de kinderopvang: de prijzen worden bepaald door de Vlaamse overheid. Wij, als VGC, kunnen niet afwijken van de prijs die daar, zowel voor de kinderopvang als voor de woonzorgcentra, wordt bepaald.

Ik denk dat dit het bijkomend antwoord is op uw vraag.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

Weigering van de bouwvergunning in Sint-Agatha-Berchem voor tehuis voor de tijdelijke opvang van jongeren

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik las vorige week in *Bruzz* een stuk over vzw ’t Pasrel. ’t Pasrel is een voorziening voor bijzondere jeugdzorg die erkend is door de Vlaamse Gemeenschap. Deze vzw helpt jongeren en hun respectievelijke gezinnen uit moeilijke situaties te ontsnappen via ambulante of residentiële hulpverlening. ’t Pasrel beschikt momenteel over drie huizen. Een bevindt zich in Schaarbeek; er is er een in Vilvoorde en er is een in Halle. In die huizen wonen kinderen en jongeren, samen met andere kinderen en begeleiders, tijdelijk in een leefgroep. Omdat het huis in Schaarbeek niet meer aan de normen voldeed, ging de vzw op zoek naar een nieuw pand om haar werking uit te bouwen. Haar oog viel op een terrein in de Wilderstraat in Sint-Agatha-Berchem. De plannen voor een nieuwbouw waren al vergevorderd.
Volgens de pers is het openbaar onderzoek pas op 27 augustus 2022 van start gegaan. Eerder konden de buurtbewoners de plannen dus niet inkijken. Dit is jammer. Te meer omdat de buurtbewoners blijkbaar heel veel bezwaren hebben. Ze zijn vooral bezorgd over de grootte van de nieuwbouw, over het gebrek aan parkeerplaatsen en het feit dat er bijna dertig bomen zouden worden gekapt.

Een snellere bevraging en participatie hadden aan deze bekommernissen kunnen tegemoetkomen. De Wilderstraat is een groene buurt, vlak aan het Wilderbos. In het gemeentelijk ontwikkelingsplan staat letterlijk: “absolute bescherming van onze wijken tegen alle destructurerende bouwprojecten” en “het verdedigen van bouwprojecten binnen stratenblokken”. Ondertussen heeft het overlegcommissie ook een negatief advies uitgebracht over de aanvraag van de bouwvergunning. Hierdoor moet vzw ‘t Pasrel haar oefening helemaal opnieuw maken.

Wat is de rol van de VGC in dit project? Heeft de VGC dit project bv. mee begeleid of werden er reeds subsidies toegekend?

Wat zijn de gevolgen voor de vzw door dit negatief advies? Welke stappen gaan ze hierbij kunnen ondernemen?

Zijn er gevolgen voor de jongeren die momenteel worden opgevangen door de vzw? Collegevoorzitter Elke Van den Brandt weet, even goed als ik, hoeveel jongeren er zich in zo’n zware, precaire situaties bevinden.

Waarom werden de plannen niet voorafgaandelijk besproken met de buurtbewoners via bv. een participatietraject? Kon de VGC hier geen rol opnemen als intermediaire instantie?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Vzw ’t Pasrel is een voorziening in de bijzondere jeugdzorg, erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Deze vzw heeft vestigingen in Schaarbeek, Halle en Vilvoorde. ’t Pasrel in Schaarbeek biedt crisisopvang en -begeleiding, onthaal- en oriëntatie en verblijf en diagnostiek voor kinderen en jongeren tussen drie en achttien jaar. We weten inderdaad allebei hoe belangrijk en hoeveel nood er aan dergelijke opvang is. De huidige huisvesting van de vzw in Schaarbeek is uitgeleefd. De renovatie van dit gebouw conform de hedendaagse kwaliteitsnormen bleek geen optie. ’t Pasrel moest dus al een hele tijd op zoek naar een nieuwe stek.

Vanuit de VGC vinden we het ook belangrijk om deze jeugdhulpvoorziening in Brussel te kunnen houden. Dergelijke hulpverlening zien we liever niet vertrekken uit Brussel. Het garanderen en het vrijwaren van crisisopvangplaatsen voor kinderen en jongeren in Brussel is meer dan ooit belangrijk. Het is net dat waar ’t Pasrel in Brussel voor staat. Het is een kleinschalig initiatief dat een kwalitatieve thuis wil bieden aan jongeren die daar nood aan hebben.

We waren dan ook zeer verheugd dat de vzw op 7 december 2021, na een lange zoektocht, een perceel grond in de Wilderstraat in Sint-Agatha-Berchem kon aankopen. Het perceel ligt in de oude dorpskern, vlakbij bij het Wilderbos in heel groene, aangename de buurt. Zo’n rustige, aangename buurt, is ook voor deze jongeren een meerwaarde.

Dit braakliggende bouwterrein werd door de buurt als een rustige groene zone ervaren. Dat is het ook. De plannen die ’t Pasrel maakte, zijn volledig afgestemd op deze realiteit. Er werd een bomeninventaris gemaakt. De vzw ging in haar plannen voor een maximaal behoud van bomen en groene ruimte rondom de voorziene nieuwbouw.

Het nieuwe gebouw van 580 m² moet woonruimte voorzien voor negen kinderen en jongeren. Tevens biedt het gebouw ruimte voor de begeleiding. Daarnaast is er ook plaats voor een administratieve en vergaderruimte. De opvangcapaciteit blijft hiermee dezelfde als in

Schaarbeek. Het was alvast de bedoeling om de voorziening van Schaarbeek hier te kunnen onderbrengen.

Het gebouw wordt omgeven door een tuin met een speelzone, een buitenberging en een rustzone. De vzw maakte zelfs al plannen om de tuin te delen met de buurt.

De vzw ’t Pasrel organiseerde in april 2021 een informatiemoment voor de buurt. De nodige contacten werden dus effectief gelegd. De aanwezige buurtbewoners konden op deze wijze kennismaken met de werking en het bouwproject. De gestelde vragen werden beantwoord. De aanwezigen beschouwden dit alvast als een zeer constructief overleg. Er werden heel wat zaken toegelicht. Daardoor was men gerust over de impact die het project zou hebben. Ook het gemeentebestuur werd van bij aanvang geïnformeerd en betrokken.

De bouwvergunning werd aangevraagd op 7 april 2022. De vzw beschikte ten slotte ook over een gunstig advies van de brandweer.

Het openbaar onderzoek is pas laat van start gegaan, namelijk aan het einde van de zomervakantie. Het verschil tussen het moment van de infovergadering van april, waar er effectief dialoog was, en de start van het openbaar onderzoek eind augustus 2022 was lang. In tussentijd waren er ongerustheden gerezen en zijn er wat geruchten beginnen te circuleren. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek is er een petitie opgestart tegen het bouwproject. De ondertekenaars geven aan dat het bouwproject te groot zou uitvallen voor de buurt en dat er teveel inkijk en schaduw zal worden gecreëerd. Ze vrezen ook een toename van de verkeersdruk. De argumenten die worden aangehaald, kunnen stuk voor stuk worden weerlegd. Zo wordt de groene ruimte maximaal behouden en wordt de bouw maximaal geïntegreerd op het terrein. Verder moet het bouwproject, volgens de decretale bepalingen, woonruimte bieden voor negen kinderen en jongeren. Het gaat dus niet om een zeer grote voorziening maar om een relatief kleine voorziening. Het gaat eerder om een grote woning van 580 m². In se wil men enkel een thuis creëren voor kinderen en jongeren in combinatie met ruimte voor begeleiding.

Ook voor deze kinderen en jongeren geldt dat ze recht hebben op privacy. De inkijk van en naar andere gebouwen in de buurt werd maximaal beperkt, door het behoud van bomen en door het plaatsen van heggen en wilgenschermen.

Van verkeersoverlast zal er, gezien de doelgroep, geen sprake zijn. Het is immers geen bezoekerscentrum, maar een residentiële plek waar kinderen wonen die elders naar school gaan en hobby’s beoefenen.

De bouwaanvraag werd voorgelegd aan de overlegcommissie stedenbouw op 22 september 2022. Op 26 september 2022 heeft de gemeente een negatief advies afgeleverd voor de bouwaanvraag. Uiteraard is dit een bericht dat we betreuren.
We hebben het project vanuit de VGC van bij aanvang gesteund en van dichtbij opgevolgd. Voor de financiering van deze nieuwbouw voor ’t Pasrel maakten zowel de Vlaamse Gemeenschap als de VGC de nodige middelen vrij. De aankoop van het terrein werd mede gefinancierd door het Vlaams Brusselfonds. Het gaat hierbij om 250.000 euro. De VGC kende voor de nieuwbouw een investeringssubsidie van 600.000 euro toe. Ook vanuit het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) werd een investeringssubsidie van 650.000 euro voorzien voor de bouw.

De vzw wilde oorspronkelijk de woning in gebruik nemen op 1 september 2024. De vzw zal zich nu moeten beraden over het negatief advies dat werd afgeleverd en zal moeten bekijken in welke mate ze tegemoet kan komen aan de opmerkingen.

Voor de jongeren die op dit ogenblik in Schaarbeek verblijven, betekent dit negatief advies van de gemeente dat ze langer moeten verblijven in een gebouw dat niet aan de hedendaagse normen voldoet.

Indien ’t Pasrel geen bouwvergunning kan verwerven, betekent dit op termijn mogelijk het verlies van een belangrijke jeugdhulpactor in Brussel en meer Brusselse jongeren die niet de hulp krijgen waar ze recht op hebben.

We zullen het project dus samen met de vzw blijven opvolgen en blijven hopen dat dit mooie project alsnog kan worden gerealiseerd, zonder te moeten inboeten op de capaciteit van de opvang en de kwaliteit van de hulpverlening en in overleg met de gemeente en de buurt.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): We zullen een ernstige extra inspanning moeten leveren. Er bestaat al zo weinig vanuit de Nederlandstalige structuren voor de opvang en begeleiding van jongeren in precaire situaties. Het gaat hier over een capaciteit voor 9 jongeren van 580 m², een enorm grote oppervlakte waar alles aanwezig is. Het stelt mij wel gerust dat de collegevoorzitter het wil opvolgen. De planning is al ver gevorderd. Ik ken geen andere instanties die dat soort van zorg aanbieden voor jongeren in Brussel binnen de Nederlandstalige structuren. Als we dat laten vallen, hebben we geen voet aan wal in ons eigen Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar zoveel jongeren leven. Ik vind het fantastisch dat de VGC daar 600.000 euro in investeert bovenop de Vlaamse subsidies vanuit het Vlaamse Brusselfonds. Ik zal de collegevoorzitter hier binnenkort nogmaals over ondervragen om te kijken of er vorderingen zijn in dit dossier.

– *Het incident is gesloten.*

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, b)

Het lerarentekort

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het lerarentekort zal ook dit jaar het debat in dit gremium voor een stuk bepalen. Ik vrees dat we het hier in de toekomst nog veel over zullen hebben, want er bestaat geen magische kortetermijnoplossing. Het probleem van het lerarentekort treft niet enkel Brussel, maar ook heel Vlaanderen. De scholen blijven zoeken. Eind augustus waren er in het gemeenschapsonderwijs honderden een leerkrachten tekort, waarvan zesenvijftig in de basisscholen en vijfenveertig in het secundair onderwijs. Ook het Katholiek Onderwijs Brussel Annunciaten (KatOBA) zocht op dat moment voor de eenentwintig scholen nog achttien voltijdse equivalenten. De katholieke koepel Sint-Goedele schatte het tekort op meer dan vijftig leerkrachten. Bij de Nederlandstalige gemeentelijke basis- en secundaire scholen van de stad Brussel ging het om twaalf voltijdse en vijf halftijdse openstaande vacatures. In andere gemeenten, zoals Sint-Jans-Molenbeek, lijkt het tekort goed mee te vallen. De cijfers zijn echter dramatisch en zorgen voor grote problemen voor de onderwijskwaliteit.

De Vlaamse Regering heeft al heel wat initiatieven genomen en budgetten uitgetrokken om de

leerkrachten te ondersteunen en het onderwijs en het lerarenberoep aantrekkelijker te maken. Het lijstje maatregelen heb ik tijdens eerdere debatten reeds uitvoerig opgesomd. Mevrouw Bianca Debaets is niet meer aanwezig om haar vraag te stellen, maar ik wilde mij aansluiten bij haar vragen over de proeftuinen. Het gaat daarbij om het uitproberen van innovatieve ideeën om leerkrachten aan te trekken buiten het decretaal kader. Ik ben benieuwd hoeveel Brusselse scholen zich daarbij aangesloten hebben.

Sinds 1 september 2022 kunnen beginnende leerkrachten -zijinstromers en anderen- die nog geen pedagogisch diploma hebben een lerarenbonus krijgen. Daarmee kunnen ze met volledig behoud van loon tot drie uur per week verlof krijgen voor hun lerarenopleiding. Het collegelid verklaarde geld te willen vrijmaken om de opleiding van zijinstromers te betalen en de lerarenbonus uit te breiden van drie naar zes vrijstellingsuren. Tijdens het debat over de beleidsverklaring sprak hij over een 100-tal zijinstromers waarvoor 200.000 tot 300.000 euro wordt vrijgemaakt. De lerarenbonus zou 500.000 tot 600.000 euro kosten, maar voor de drie extra vrijgestelde uren moet nog de juiste financiële stroom gevonden worden – eventueel via de scholen – omdat de VGC geen rechtstreekse werkgeversrelatie met de leerkrachten heeft. Hiervoor moeten we kijken naar de Vlaamse Gemeenschap.

In ieder geval zien we reeds een positieve trend in het aantal inschrijvingen voor de lerarenopleidingen en in het aantal zijinstromers dat zijn weg vindt naar het onderwijs. Zijinstromers kunnen sinds kort tien jaar anciënniteit meenemen voor een groter aantal vakken. Er wordt nog bekeken of dat nog kan worden uitgebreid.

Het collegelid bezorgde schriftelijke informatie over twee infobeurzen die dit jaar werden georganiseerd. Voor de infobeurs van 26 januari 2022 waren er honderdnegenzestig inschrijvingen, waarvan eenentachtig mensen ook effectief gekomen zijn. Daarvan wonen eenenvijftig mensen in Brussel. Voor de infobeurs van 1 juni 2022 waren er honderdachtenzeventig inschrijvingen, zesenzestig aanwezigen, waaronder eenendertig Brusselaars. Op basis van de beschikbare gegevens weten we dat elf mensen zich na de infobeurs van januari ingeschreven hebben voor een educatieve opleiding, waarvan acht kozen voor de verkorte educatieve master en drie voor de bachelor secundair onderwijs. Van de mensen die zich inschrijven, komt er dus slechts een deel en slechts een heel klein deel gaat daarna effectief naar de lerarenopleiding.

Op 21 september 2022 vermeldde het collegelid dat het aantal leerkrachten uit Vlaanderen is gedaald van 91,7 % naar 89 %. Hij lanceerde in de media opnieuw het idee van de Brusselpremie, een financiële bonus voor leerkrachten die in Nederlandstalige scholen in Brussel willen komen lesgeven. De verloning van leerkrachten is echter een Vlaamse bevoegdheid dus ik hoor graag of hij dit reeds besproken heeft met Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts.

Een interessant initiatief van de VGC is *Talent for teaching*, waarbij leerlingen uit de 3de graad secundair onderwijs kunnen proeven van het lesgeven. Om vervroegde uitstroom te voorkomen ging de VGC met Odisee en Erasmushogeschool (EHB) kijken naar een begeleidingstraject op maat.

Kan het collegelid een overzicht geven van hoe groot het lerarentekort vandaag is en hoe het evolueert in vergelijking met vorige jaren?

Hoeveel zijinstromers zijn er vandaag aan de slag in het Nederlandstalig onderwijs en hoe

evolueert dat aantal in vergelijking met vorige jaren? Kan het collegelid inschatten hoeveel geïnteresseerden na de infobeurs van juni zich uiteindelijk hebben ingeschreven voor de lerarenopleiding?

Heeft het collegelid met Vlaams minister Ben Weyts over de lerarenbonus gesproken en zullen de nodige middelen worden vrijgemaakt? Komen die uit het onderwijsfonds? Kan het collegelid de voorwaarden toelichten? Hoeveel jaar zal iemand in Brussel moeten blijven lesgeven om die bonus te kunnen krijgen?

Kan het collegelid meer informatie geven over *Talent for teaching*. Wanneer zal het starten? Hoeveel scholieren schreven zich reeds in? Is het begeleidingstraject van Odisee en EHB reeds gestart? Hoeveel middelen worden daarvoor vrijgemaakt? Wordt het OCB daarbij betrokken? Hoeveel Brusselse scholen schreven zich in voor het project van de proeftuinen?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Het lerarentekort is momenteel waarschijnlijk de grootste uitdaging voor ons onderwijs. Ook dit schooljaar getuigen meerdere basis- en secundaire scholen over vacatures die maar niet ingevuld geraken.

Uit verschillende hoeken en via verschillende kanalen worden er wederom een aantal oplossingen voorgesteld.

Zo kwamen het Netoverschrijdend Overlegplatform Directeurenorganisaties Basisonderwijs (NODB) in een open brief aan Vlaams minister Ben Weyts met tien voorstellen om het lerarentekort weg te werken, zoals de opdeling in leraar-assistenten, leraar-bachelor en leraar-master. Dit zou volgens hen de aantrekkelijkheid van het beroep moeten vergroten.

Vlaams minister van onderwijs Ben Weyts liet zich in de media zelf ook niet onbetuigd en pleitte voor flexi-jobs. Hij had een aantal maanden geleden al de zogenaamde proeftuinen voorgesteld. Daarover zei het collegelid in juni dat ook de VGC hier een aantal projecten voor heeft ingediend en dat andere scholen nog konden volgen.

Ook de heer Koen Pelleriaux van gemeenschapsonderwijs GO! kwam met een aantal opmerkelijke voorstellen zoals een totale herorganisatie zodat de indeling meer op die van het hoger onderwijs lijkt, met grotere klassen en kleinere werkgroepen.

De heer Lieven Boeve van het katholieke onderwijsnet pleitte dan weer voor een omvattend loopbaanpact. Hij vraagt dat er een politieke context gecreëerd wordt om het lerarenberoep en de organisatie van scholen fundamenteel te herbekijken. Nu gaat het in de strijd tegen het lerarentekort te vaak over tijdelijke maatregelen – hij noemde het bricolage - die de huidige systemen nog ingewikkelder maken. Hij vreest bijvoorbeeld dat de proeftuinen te kleinschalig zijn om ook maar iets van betekenisvol verschil te kunnen opleveren en intussen een excuus zijn om geen fundamentelere ingrepen te doen.

Kortom, er zijn veel uiteenlopende meningen en er worden veel ideetjes aangereikt. Het is natuurlijk goed dat er in het algemeen een besef is dat de kwestie urgent is. Het nadeel van de situatie is dat het hele publieke debat op zich niet bijdraagt tot de aantrekkelijkheid van dit zo belangrijke beroep, eerder integendeel. Leraren zien lijdzaam toe hoe er over hun hoofden heen gedebatteerd wordt en vaak voelen zij zich niet gehoord.

Zelf kwam het collegelid onlangs met het voorstel om de lerarenopleiding van zijinstromers in

Brussel te vergoeden, alsook de lerarenbonus te verhogen. Deze vergoedingen zouden beiden uit het capaciteitsfonds voor onderwijs van de VGC komen en zouden meer dan 1 miljoen euro bedragen. Ook de zogenaamde Brusselpremie ligt op tafel, waarbij leerkrachten een bonus zouden krijgen mits ze zich voor meerdere jaren engageren voor het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Daarbij is het belangrijk om eraan te herinneren dat het huidige lerarentekort ironisch genoeg een enorme besparing oplevert voor de Vlaamse begroting. Er zijn dus heel veel onderwijsmiddelen beschikbaar om bijkomende maatregelen te nemen.

Naar aanleiding van de Beleidsverklaring vroeg het collegelid om met voorstellen te komen. Daarom wil ik wijzen op een Brussels voorbeeld, dat van de Paviljoenschool in Schaarbeek. Begin september heeft *De Morgen* daar ook nog een artikel over gepubliceerd. Het is een van de weinige scholen die geen lerarentekort heeft. Er staan telkens twee leraren in elke klas. Dat lijkt een contra-intuïtieve oplossing, omdat er dan nog meer leerkrachten nodig zijn, maar het zorgt ervoor dat de leerkrachten veel aangenamer kunnen werken, dat ze een veel betere ondersteuning kunnen bieden voor de diverse noden van de leerlingen. Meer tevreden leerlingen zorgen voor beter onderwijs en een betere intrinsieke motivatie bij de leerkrachten, die liever daar lesgeven en daar willen blijven. Het is een interessant voorbeeld voor iedereen die gelooft in het belang van onderwijs en in het belang van het beroep van leerkracht. In dezelfde school wordt een personeelsbeleid gevoerd met een doorgedreven selectie.

Kan het collegelid de meest recente cijfers geven over het lerarentekort in Brussel?

Hoeveel zullen de voorstellen van het collegelid opleveren voor kandidaat-leerkrachten en hoeveel zullen ze kosten voor de VGC en het Vlaams Gewest?

Welke effecten worden er verwacht van de Brusselpremie?

In het antwoord op onze vragen van begin juni 2022 liet het collegelid weten dat een afspraak met Vlaams minister Ben Weyts op de planning stond. Welke concrete voorstellen legde hij daar op tafel en wat is er besloten? Welk vervolg is er afgesproken? Heeft Vlaams minister Ben Weyts andere voorstellen gedaan waarin rekening gehouden wordt met de acute situatie in Brussel?

Niet alleen is er instroom van leerkrachten nodig, ook de uitstroom moet worden tegengegaan. Welke oplossingen liggen hiervoor op tafel? Welke middelen kunnen hiervoor worden vrijgemaakt?

Wat was de uitkomst van het overleg met de onderwijskoepels over de proeftuinprojecten? Hoeveel scholen hebben zich hier uiteindelijk voor ingeschreven?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Naar aanleiding van het begin van het nieuwe schooljaar en het opnieuw hoogoplopende tekort aan onderwijzend personeel in het onderwijs lanceerde het collegelid de piste dat er vanuit de Brusselse gremia extra geld zou gepompt worden in het aanpakken van het lerarentekort.

Zijinstromers zouden worden aangemoedigd om de sprong naar de klas te wagen door een vergoeding te voorzien voor de lerarenopleiding die ze zouden volgen. Daarnaast denkt het collegelid er aan de Vlaamse lerarenbonus uit te breiden. Zijinstromers die al lesgeven en tegelijk een lerarenopleiding volgen, worden voltijds betaald, maar worden door het systeem van de lerarenbonus enkele uren per week vrijgesteld voor de opleiding. De Vlaamse

lerarenbonus geeft vandaag een vrijstelling van maximum drie uur per week, dat zou voor Brussel worden opgetrokken tot zes uur.

Het is een goede zaak dat er aandacht wordt besteed aan de mensen die de lerarenopleiding volgen. Ik hoor dat veel zaken in de marge van de lerarenopleiding demotiverend werken. Het is dus heel nuttig om hier aandacht aan te besteden en maatregelen te nemen, maar ik had hierover graag extra duidelijkheid verkregen.

Verder legde het collegelid ook het idee van de Brusselpremie op tafel, een financiële bonus voor leerkrachten die in Nederlandstalige scholen in Brussel willen komen lesgeven, naar analogie met de Brusselpremie bij de politie. Het collegelid zou aan de Vlaamse Regering willen vragen deze in te voeren.

Mijn partij heeft wel bedenkingen bij een Brusselpremie of andere vormen van financiële voordelen voor leraren die een onderscheid maken tussen potentiële werknemers in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en deze in het Vlaams Gewest. Het risico is immers zeer groot dat de vijver zo niet groter wordt, maar dat de poel aan leerkrachten in de Vlaamse Rand en de Denderstreek wordt leeggevist en het lerarentekort in deze regio's nog erger wordt. Dan zouden we in Brussel de problemen oplossen op de kap van de rest van Vlaanderen. Dat kan de bedoeling niet zijn.

Bovendien lijkt het collegelid de oorzaak van het lerarentekort te willen reduceren tot een kwestie van verloning. We hebben het er reeds verschillende malen over gehad. Volgens mij moet er eerder worden gekeken naar de algemene werkomstandigheden, zoals de mobiliteits- en parkeerproblemen, het onderwijsklimaat in de klas of het gebrek aan respect door directies en ouders. Op sommige elementen heeft het collegelid minder directe impact, maar ze spelen wel een rol. In het verleden werd dikwijls gezegd dat het probleem niet zal worden opgelost met premies. Ook vanuit de hoek van de leerkrachten horen we dat het schoentje eigenlijk daar niet wringt.

Wat is de toestand van de lerarentekorten in de basisscholen en middelbare scholen van de verschillende netten? Wordt er naast het beter vergoeden van leerkrachten ook gekeken naar de werkomstandigheden? Welke denksporen worden daar eventueel bewandeld? Hoe staat het met de aangekondigde plannen om de opleiding van potentiële zijinstromers volledig te vergoeden en om de Vlaamse lerarenbonus uit te breiden? Wat is de stand van zaken in de bespreking met bevoegde instanties bij de Vlaamse Gemeenschap? Veel van die suggesties moeten immers uiteindelijk op het Vlaams niveau worden geregeld.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is belangrijk om te blijven uitspreken dat het onderwijs in crisis is. We mogen niet wennen aan het onaanvaardbare. Ik zal de cijfers hier niet herhalen, want dat debat moet eigenlijk in het Vlaams Parlement worden gevoerd. Ik zou wel willen tegenspreken dat wij tegen zijinstromers zouden zijn. Dat is een maatregel die in deze crisistijden genomen moet worden. In het Vlaams Parlement hebben wij zelfs voorgesteld om de anciënniteit van zijinstromers te verhogen van tien naar twintig jaar. Het zijn immers vaak veertigers die overwegen om de overstap te maken.

Na de plenaire vergadering van 21 september 2022 ontvingen we een aanvullende nota met onder meer een verslag over de jobbeurs. Daaruit bleek dat er zich geen enkele gepensioneerde had ingeschreven. Dat was een voorstel dat het collegelid vorig jaar in deze Raad en in de pers heeft gelanceerd. Hoe evalueert hij dit voorstel?

Op 1 september 2022 kondigde het collegelid aan dat hij geld zal vrijmaken voor de lerarenopleiding. Dat is een goede maatregel, want er zijn ook financiële twijfels bij zijinstromers. De terugbetaling van de opleidingskosten kan iemand overhalen om eraan te beginnen. Daarnaast wil het collegelid ook een premie invoeren zoals dat al het geval is bij politieagenten. Ik vrees dat dit de concurrentie zal doen toenemen, want ook Vlaanderen kampt nog steeds met een tekort. Op welke bevindingen, studies of enquêtes werd dit voorstel gebaseerd? Welke effecten zal dit hebben op het lerarentekort in Vlaanderen?

De heer Arnaud Verstraete verwees al naar het project in de Paviljoenschool waarbij twee leerkrachten in dezelfde klas staan. Daar is er geen lerarentekort, willen mensen gaan werken en is de ondersteuning verbeterd. Ik weet niet of dit budgettair haalbaar is, maar de uitbreiding van deze methode naar de eerste twee jaar van een instappende leerkracht in het lager en secundair onderwijs kan echt zijn vruchten afwerpen. In mijn jaren in het onderwijs heb ik ontzettend veel geleerd van een collega die vrijwillig – onbetaald – kwam bijspringen. Dat is dus heel interessant. Hoe evalueert het collegelid dit project? Zijn er gelijkaardige projecten? Is hij van plan om dit uit te breiden?

Collegelid Sven Gatz: We hebben in de plenaire vergadering van vorige week al enkele elementen kunnen bespreken. Er bestaan geen officiële cijfers over het lerarentekort. Vlaanderen monitort dit voorlopig nog niet. De VGC nam daarom zelf het initiatief om scholen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel hierover te bevragen. De bevragingsmethodologie werd gaandeweg verfijnd, waardoor wij de bevraging van begin dit schooljaar het best vergelijken met die van januari 2022. Begin januari waren er 523 openstaande vacatures in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, inclusief langdurige zieken. Eind augustus waren het er nog 360. Ik geef evenwel mee dat wij niet over een totaalbeeld beschikken aangezien de responsgraad steeds rond de 80 % ligt. Niemand is verplicht om op onze vragen te antwoorden. Hetzelfde geldt trouwens voor de enquêtes over de zijinstromers. We hebben wel een betrouwbaar zicht op de grootteorde.

Indien we de bevraging van begin dit schooljaar verder opsplitsen in openstaande vacatures en niet-vervangen langdurige afwezigheden, waren er 271,6 vacatures en 88,3 langdurige afwezigheden. In het basisonderwijs waren er eind augustus 181,2 openstaande vacatures en 50,3 langdurige afwezigheden. In het secundair onderwijs ging het om 73 openstaande vacatures en 24 langdurige afwezigheden. In het basisonderwijs waren in het vrij gesubsidieerd onderwijs 74,5 openstaande vacatures en 34,5 langdurige afwezigheden; in het Gemeenschapsonderwijs respectievelijk 75,1 en 9,5 en in het officieel gesubsidieerd onderwijs 31,6 en 6,3. Voor het secundair onderwijs is dat in het vrij gesubsidieerd onderwijs 23,5 openstaande vacatures en 17 langdurige afwezigheden, in het Gemeenschapsonderwijs respectievelijk 43 en 5 en in het officieel gesubsidieerd onderwijs 6,5 en 2.

Voor verdere analyses op gemeenteniveau is het nog te vroeg. Enerzijds, hebben we nog onvoldoende gegevens in de tijd, anderzijds, zijn we sterk afhankelijk van de respons van de scholen. Het volstaat dat een school nu eens wel, dan weer niet antwoordt en onze gegevens zijn vertekend.

Binnen het Gemeenschapsonderwijs is er een openstaande vacature voor een directiefunctie in het basisonderwijs en zijn er geen tekorten in het secundair onderwijs. In het vrij gesubsidieerd onderwijs is men nog in twee basisscholen op zoek naar een directeur en zijn er

geen tekorten in het secundair onderwijs. In het officieel gesubsidieerd onderwijs is er geen tekort.

Het OCB ondersteunt de schooldirecties op vraag en op maat. In scholen waar er een specifieke werking wordt opgestart in het kader van het leerkrachtentekort, wordt er ook met de school aan de slag gegaan rond schoolorganisaties en de ontwikkeling van alternatieve aanpakken om het leerkrachtentekort op te vangen. Het gaat dus over remediëring; de VGC beschikt niet over hefbomen om structurele antwoorden te bieden.

In het voorbije parlementair werkjaar heb ik jullie op regelmatige tijdstippen een stand van zaken bezorgd over het actieplan van de VGC. Dat is aanvullend op dat van Vlaanderen, want we zullen het alleen samen kunnen oplossen. Dit schooljaar intensifiëren we de lopende projecten en onderzoeken we de mogelijkheden voor de opstart van nieuwe acties, met een focus op zijinstromers voor het basis- en secundair onderwijs, studenten in de lerarenopleidingen en scholieren uit het secundair onderwijs. Zo breiden we *Talent for Teaching* uit naar alle secundaire scholen. Vorig jaar startten we in zeven scholen en namen er eenenveertig leerlingen deel aan het programma. De interesse vanuit de andere scholen kan ik vandaag nog niet meegeven. De oproep loopt nog. Het zullen er in elk geval meer zijn, want het is nu voor alle scholen beschikbaar.

Om deze leerlingen en anderen alle slaagkansen te bieden, hebben twee hogescholen, de Erasmushogeschool Brussel en Odisee, een gezamenlijk projectvoorstel uitgewerkt, waarbij ze studenten intensief zullen ondersteunen in begeleidingstrajecten om hun slaagkansen in het eerste opleidingsjaar te verhogen. Tegelijk zijn er ook insteken naar de reguliere docenten, zodat die bewuster omgaan met studenten met een kwetsbare achtergrond. De einddoelstelling van deze werking blijft de versterking van de positie van eerstejaarsstudenten zodat er minder uitval is.

Voor het zomerreces nodigde ik eveneens alle onderwijsnetten en hun pedagogische begeleidingsdiensten uit. We kwamen tot de conclusie dat het probleem van het leerkrachtentekort in Brussel groter is en complexer dan in andere regio’s. Bijna 90 % van de leerkrachten die lesgeven in Brussel wonen niet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en deze leerkrachten zijn geneigd om dichter bij hun woonplaats les te geven. Dit wordt versterkt door de tekorten en nieuwe ambten die gecreëerd worden in het onderwijs in Vlaanderen.

Verder is er de demografische groei en de aantrekkingskracht van het Nederlandstalige onderwijs. Daarnet werd er me een vraag gesteld over het capaciteitstekort. Er is nog altijd een positieve druk om kinderen in onze scholen te kunnen ontvangen, maar we willen vermijden dat de overblijvende leerkrachten extra onder druk worden gezet.

Op basis van het aanvoelen en de prioriteiten van de onderwijsnetten heeft het LOP de volgende voorstellen en maatregelen geformuleerd: niet-ingevulde personeelsuren onbeperkt omzetten in werkingsmiddelen zodat de vrijheid van de directie vergroot om flexibel te kunnen werken; zijinstromers die nog niet over het geschikte pedagogische diploma beschikken, 100 % betalen voor 80 % tewerkstelling en 20 % vrijstellen om de leerkrachtenopleiding te volgen; leerkrachten in Brussel aan dubbele snelheid anciënniteit laten opbouwen en de uitkering van een Brusselpremie door de Vlaamse Gemeenschap. Wat mij betreft, zijn de Brusselpremie en de anciënniteit dubbelop. Een van de twee verkrijgen zal al moeilijk genoeg zijn.

Die maatregelen zijn voorgelegd aan de bevoegde minister en besproken in juli 2022. Sommige zijn goed onthaald en andere iets minder. Het overleg wordt permanent voortgezet.

Wat doet de VGC? Zoals gezegd kwam uit het overleg met de netten het voorstel om zijinstromers 100 % te betalen voor 80 % tewerkstelling en 20 % vrijstelling. We gaan daar werk van maken samen met de terugbetaling van de studiegelden van zijinstromers die lesgeven in een Nederlandstalige school. We hebben dat afgetoetst binnen de werkgroep Onderwijs van de VGC. Een voorzichtige raming geeft aan dat dat in totaal 350.000 euro zou kosten. Ik heb vorige week een onvoorzichtige raming gegeven, maar ik heb graag dat we een zekere vork gebruiken wanneer het systeem succes zou hebben. Het gaat nu over honderd zijinstromers. We bekijken nog hoeveel dat er dit jaar zijn. Dat aantal kan snel vergroten. Op dit moment zijn dat redelijke bedragen, maar dat kan snel evolueren en dan moeten we dat voor iedereen op dezelfde manier kunnen doen. We halen dat geld uit het Onderwijsfonds, zoals ik ook vorige week heb gezegd.

We willen dat kader dit jaar nog vormgeven. De zijinstromers zullen het inschrijvingsgeld rechtstreeks terugbetaald krijgen voor dit academiejaar. Voor de lerarenbonus zoeken we een systeem waarbij de school de leerkrachturen toegekend door het departement Onderwijs aanvult met de aangekochte uren via de eigen werkingsmiddelen. De VGC zou de school daarvoor middelen ter beschikking stellen. De school kan die dan vrij inzetten in functie van de 80/20-regeling.

De Brusselpremie komt niet voort uit een of andere studie, maar is een vraag van het onderwijsveld. Het model is dat van de politie. Men zou dat kunnen toepassen. Dat heeft wellicht effect op de Vlaamse Rand, maar het tekort in het onderwijs is groter. U vraagt me regelmatig wat ik doe. Dat zijn een van de zaken die ik doe. Ik ben het eens met het feit dat het probleem niet alleen pecuniair zal worden opgelost. Maar als je erop blijft hameren dat die premie ook een van de oplossingen kan zijn, dan leg ik die ook mee op tafel. We spreken hier over verschillende miljoenen euro’s per jaar. Zoals gezegd gaat het gesprek daarover met mijn achtbare collega verder.

Er zijn acht proeftuinprojecten ingediend in het Nederlandstalig onderwijs, waarbij in totaal tachtig scholen betrokken zijn. Dat is relatief veel. Binnen het gemeentelijk en stedelijk onderwijs is er de proeftuin basisonderwijs met eenentwintig scholen van de Stad Brussel met Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht; de proeftuin basisonderwijs met twee scholen van Kasterlinden en Heemschool en de proeftuin secundair onderwijs met twee scholen van Kasterlinden en Zaveldal.

Binnen het vrij onderwijs heeft vzw Katholiek Onderwijs Brussel Annuntiaten of KatOBA de proeftuin basisonderwijs met veertien scholen en proeftuin secundair onderwijs met een school ingediend en vzw Sint-Goedele Brussel de proeftuin basisonderwijs met zevenentwintig scholen.

Het GO! heeft de proeftuin basisonderwijs met zes scholen en de proeftuin secundair onderwijs met zeven scholen ingediend. Er is een netoverschrijdende proeftuin voor het buitengewoon onderwijs samen met de VGC. De VGC biedt daarvoor geen extra ondersteuning. Elk schoolbestuur diende zelf zijn dossier in bij de Vlaamse overheid. De VGC heeft wel via haar eigen onderwijsinstellingen gebruikgemaakt van die mogelijkheid.

De proeftuinen gaan van start in september 2023. Er is een hele discussie met de vakbonden geweest over waar we kunnen afwijken van de bestaande regelgeving om zaken te verbeteren. Dat vergt nog heel wat voorbereiding, ook op schoolniveau, waarvoor alle begrip. We zullen dat pas later kunnen zien.

De VGC blijft verder acties ontwikkelen in dialoog met de raadsleden. We willen de leerkrachten behouden en ze vooral aantrekken. We doen dat in een zo groot mogelijke samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap. We proberen zelf bepaalde accenten te leggen omdat u me daar altijd de juiste vragen over stelt, achtbare raadsleden.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het antwoord van het collegelid is tamelijk volledig. De Brusselpremie ligt inderdaad heel moeilijk vanwege de concurrentie met andere scholen in Vlaanderen. We moeten daarmee een beetje opletten. Het grootste probleem is niet louter pecuniair. Ook de bereikbaarheid is een probleem. Zoals gezegd, hangt veel af van hoe goed een school functioneert en hoe aangenaam het lesgeven is. Het voorbeeld van de Paviljoenschool wordt aangehaald. Veel Vlaamse leerkrachten zullen niet weggaan omdat die zo fantastisch functioneert. Tegelijkertijd zou ik de personeelsimpact moeten zien, want ik vrees dat als er al een leerkrachtentekort is, het budgettair heel moeilijk is om overal het aantal leerkrachten te verdubbelen. Dat is nagenoeg een *fata morgana*. De heer Arnaud Verstraete stelt dat er een leerkrachtentekort is en dat er een budget beschikbaar is om uit te geven. Als je dat budget uitgeeft om het tekort op te lossen, dan heb je die leerkrachten al gevonden en moet je die ook betalen. Die rekening moet ook kloppen. Het budget van de leerkrachten die we nu niet betalen, kunnen we niet door ramen en deuren buitengooien. Als het systeem werkt, moeten we die leerkrachten toch betalen. Je moet daarmee voorzichtig zijn.

Voor de rest moeten we samen met de Vlaamse Gemeenschap bekijken welke opties er nog zijn. Financiële concurrentie lijkt me niet echt een wenselijke optie.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Kunt u concreter zijn over de invulling van die proeftuinen in Brussel of hebt u daar op dit moment nog totaal geen zicht op? Ik vind het in elk geval interessant dat veel Brusselse scholen daarvoor opteren.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik dank het collegelid voor zijn uitgebreide antwoord. Het zijn uitzonderlijke tijden en daarom zijn uitzonderlijke maatregelen gerechtvaardigd. Groen is voorstander van de invoering van een Brusselpremie. De bevraagde leerkrachten stellen die vraag wel degelijk. Je kunt ervan uitgaan dat ze een betrouwbare inschatting kunnen maken van het probleem en hoe je daarop kunt reageren. De uitdagingen zijn groter voor leerkrachten in Brussel. Gemiddeld genomen is de context uitdagender. Een dergelijke premie lijkt me zeker verdedigbaar. Wat zijn de geschatte kosten van de Brusselpremie?

Zowel ik als de heer Jan Busselen hebben gevraagd naar de test met de dubbele leerkracht of de *co-teaching* en de suggestie gedaan om dat te proberen op een grotere schaal. Ik begrijp dat dat contra-intuïtief is omdat je dan nog meer leerkrachten nodig hebt om de klassen gevuld te krijgen. De redenering is natuurlijk dat je het beroep aantrekkelijker maakt. Zo klagen leerkrachten dat er te veel administratie is, dat ze te veel last hebben om alles georganiseerd te krijgen en dat het te moeilijk is om gedifferentieerd te kunnen inspelen op de behoeften van de leerlingen. Die problemen pak je dan allemaal aan. De verwachting is dat door de job aantrekkelijker te maken je leerkrachten krijgt die gemotiveerder zijn en langer willen blijven

en dat je nieuwe mensen gaat overtuigen om dat fantastische beroep uit te oefenen. Ik hoor graag uw mening daarover.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik ben blij dat heel wat extra aandacht en middelen gaan naar de zijinstromers want dat was een van de problemen. Misschien is het al gebeurd, maar het zou nuttig zijn om naar die zijinstromers te luisteren. Ik weet dat nog andere elementen demotiverend werken en voor wrevel zorgen. Misschien moet er eens geluisterd worden naar wat eventueel nog kan gebeuren. Het is in elk geval een goede stap vooruit.

Wat de Brusselpremie betreft, moeten we realistisch zijn. Ik zie het niet onmiddellijk gebeuren dat Vlaams minister Ben Weyts een migratie van leerkrachten uit zijn eigen regio gaat organiseren in de richting van Brussel en dat hij ervoor zal zorgen dat er een leegloop van de scholen in zijn eigen achtertuin komt ten bate van de scholen in Brussel. Het is ook niet wenselijk om ons probleem te proberen op te lossen ten koste van iemand anders. Dat is niet echt nuttig. Misschien kunt u er wel voor pleiten dat er een algemene herwaardering van het loon van de leerkrachten in heel Vlaanderen komt, maar gelieve dan ook aan de Vlaamse Regering te zeggen dat ze er met 50 euro per jaar niet zal komen. Die regering denkt soms dat ze de mensen blij maakt met 50 euro per jaar, maar dat is niet zo. Het lerarenberoep in zijn algemeenheid herwaarderen kan een deel van de oplossing zijn. Ik blijf erbij dat heel wat andere elementen, die ik heb opgesomd, zorgen voor demotivatie bij de leerkrachten in Brussel en die moet je in eerste instantie kunnen wegwerken. Dat kan al een hele stap vooruit zijn.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik dank het collegelid ook voor zijn uitgebreide antwoord. Ik denk niet dat er alleen wordt ingezet op de verloning. Er is een meer veelzijdige aanpak.

Wat de Brusselpremie betreft, vind ik het bijna vreemd dat ik erop ga wijzen dat kinderen in Vlaanderen zonder leerkracht dreigen te vallen en het daarover eens ben met de heer Gilles Verstraeten. Mijn bekommernis vertrekt eerder van het universeel recht op onderwijs. We dreigen nu een beetje te vervallen in een concurrentielogica. Wat als Antwerpen ook een premie gaat invoeren? Dan gaan we strijden om de leerkrachten en dat lijkt me geen oplossing. Vlaams minister Ben Weyts heeft geprovoceerd door de starters weg te halen uit de centrumsteden, door de maatregel die ervoor zorgde dat ze werden aangetrokken waar de noden het hoogst waren. De oplossingen liggen opnieuw op Vlaams niveau. De anciënniteit verhogen tot 20 jaar zou heel wat mensen kunnen aantrekken, vaak veertigers. Dat zou 240 miljoen euro kosten. Dat is een pak geld, maar dat is nog altijd de helft van wat er op onderwijs is bespaard.

Collegelid Sven Gatz: Aangezien we het zeker nog over deze problematiek zullen hebben, beperk ik me tot de punctuele zaken. De kostprijs voor de Brusselpremie wordt geschat op een bedrag tussen zeven tot tien miljoen euro. Dat overstijgt de beurs van de VGC. De vraag of dat een betere maatregel is dan wel de opbouw van de anciënniteit met dubbele snelheid is voor mij zeker bespreekbaar, zolang die maar een bepaalde impuls kan geven.

Wat de proeftuinen betreft, zal ik een schriftelijke synthesenota proberen te maken voor zover we zicht hebben op de verschillende aanpakken in de verschillende scholen. Dan kan men wel al zien welk soort projecten scholen hebben ingediend. Wij zijn daartoe echter niet bevoegd, dus ik kan enkel als postbus optreden en die informatie bezorgen. Misschien komen er wel zaken uit waarop de VGC kan inspelen. Die deur laten we zeker op een kier staan.

Co-teaching is natuurlijk niet nieuw. Sommige scholen hebben bijkomende leerkrachten, zoals bv. zorgleerkrachten. Momenteel zijn er scholen die vol zijn en ook gemakkelijk vol blijven. Scholen die een mindere bezetting kennen, hebben grotere problemen. Dat heeft te maken met de startbasis en draagkracht van een team en een directie. Het is gemakkelijk uit te spreken in deze Raad, maar het is een ander paar mouwen om het dagelijks op het terrein te verwezenlijken. Men kan op dit ogenblik beslissen om *co-teaching* toe te passen, maar men kan niet in elke klas een dubbele leerkracht plaatsen. Er werd een suggestie gegeven om dit alleen voor startende leerkrachten toe te passen. Volgens mij gebeurt het inderdaad in dat kader. Los van het feit dat het mogelijk is, moet de Vlaamse Gemeenschap aangeven of men dit kan of wil uitbreiden. Het is een geschikte methode, al was het maar om mensen langer aan boord te houden door de aanvangsbegeleiding zo goed mogelijk te maken. We staan ver af van een model waarbij overal twee leerkrachten voor de klas staan.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Voor Brussel is een van de belangrijkste ambities om meer Brusselaars voor de klas te zetten. We gaan hen minder snel kwijtraken op momenten waarop het moeilijk wordt. Het probleem dat we nu zien, stelt zich in heel Vlaanderen. Er is overal een lerarentekort. We zullen voor heel Vlaanderen naar oplossingen moeten zoeken. Waarom is het lerarentekort bij ons erger? Ik zie het niet zitten om concurrentie tussen Brussel en andere steden in Vlaanderen aan te gaan. Liever samen met de Vlaamse Gemeenschap naar een oplossing zoeken. Brusselaars voor de klas zullen we minder snel kwijtraken wanneer er concurrentie is met de Rand of andere plaatsen in Vlaanderen.

- *Het incident is gesloten.*

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, b)

Het tekort in het Nederlandstalig onderwijs voor het schooljaar 2022-2023

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Deze vraag betreft voornamelijk cijfers en komt naar jaarlijkse traditie terug. Het is september, dus gaan tienduizenden leerlingen in Brussel terug naar de schoolbanken. Steeds meer Brusselse kinderen doen dat in de scholen van het Nederlandstalig onderwijs, dat nog steeds een sterke reputatie heeft. Volgens cijfers van BISA (Het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse) ging het in het schooljaar 2020-2021 over meer dan een op vijf Brusselse kinderen. Die groep vertegenwoordigt een marktaandeel van 20,73 %, een stijging met 1,24 % ten opzichte van het schooljaar daarvoor. Meer concreet was er een toename van 813 leerlingen in het basisonderwijs en 2.812 in het secundair onderwijs.

De Vlaamse overheid gaat op hetzelfde elan door en blijft volop investeren in de uitbreiding van Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dit stond deze week nogmaals vermeld in *Bruzz*, aangezien extra budget werd vrijgemaakt. In februari 2022 werd tweeëntwintig miljoen euro toegewezen voor extra schoolcapaciteit, waarvan 7,45 miljoen euro voor 600 extra plaatsen in het basisonderwijs en 14,4 miljoen euro voor 1.120 plaatsen in het secundair onderwijs. Brussel is daarmee nog maar eens de onderwijszone die de meeste middelen krijgt voor capaciteitsuitbreiding in de periode 2022-2024. De Vrije Lagere School Sint-Karel en de Vrije Kleuterschool Paruck in Sint-Jans-Molenbeek kunnen bv. rekenen op 1,8 miljoen euro om hun school te verbouwen en uit te breiden met nieuwe klaslokalen, lokalen voor het secretariaat en de directie en een lerarenkamer. Afgelopen zomer kregen zes scholen in totaal 538.000 euro voor renovatiewerken, om bv. ramen te isoleren of het sanitair te vervangen.

Ondanks de voorrangsregels, die volgend schooljaar zullen wijzigen, en massale investeringen door de Vlaamse overheid en de VGC kunnen sommige Nederlandstalige ouders hun kinderen niet naar de school van hun keuze sturen. Vooral in het secundair onderwijs neemt het tekort toe. Enerzijds, omdat het een logisch gevolg is van de tekorten van de afgelopen jaren in het lager onderwijs. Dit is de zogenaamde flessenhalsproblematiek. Anderzijds, is de capaciteit van het Nederlandstalig basisonderwijs veel groter dan die van het secundair onderwijs. We kunnen ons dus vragen stellen bij de doorstroming. Ik blijf hier de aandacht op vestigen, omdat het voor veel stress zorgt bij ouders en kinderen die vaak bang moeten afwachten of er bij de vrije inschrijvingen nog een plaatsje zal zijn.

De OKAN-klassen verdienen een speciale vermelding. Bij de start van het schooljaar bleek dat de 350 beschikbare plaatsen, verdeeld over vier scholen in het secundair OKAN-onderwijs, nagenoeg allemaal volzet waren. OKAN is natuurlijk een problematiek waarmee we in Brussel veel te maken krijgen. Blijkbaar was dat de afgelopen jaren pas zo na de paasvakantie. Daar stel ik me enkele vragen bij. De instroom aan Oekraïense kinderen kan een verklaring zijn. Extra plekken creëren, is zeer moeilijk door het lerarentekort. Kinderen en jongeren hebben vanaf de zestigste dag na aankomst in België leerplicht. Dit betekent dus dat er later dit schooljaar geen plek meer vrij is in het Nederlandstalig OKAN-onderwijs, waardoor die kinderen een Franstalige variant zullen moeten volgen.

Wat was het marktaandeel van het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in het schooljaar 2021-2022? Met hoeveel % is het aantal leerlingen in het basis- en secundair onderwijs bij de aanvang van dit schooljaar gestegen ten opzichte van vorig jaar?

Betreffende de tekorten in het Brussels Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs heb ik ook enkele vragen. Wat is het tekort als het aantal aanmeldingen met het aantal vrije plaatsen wordt vergeleken? Wat als er rekening gehouden wordt met de schoolkeuze van de ouder? Hoeveel ouders vinden geen plaats op een school van hun keuze, maar krijgen wel elders een plaats? Hoe evolueren die tekorten in vergelijking met vorige jaren?

Hoeveel leerlingen zijn schoolveranderaars? Hoeveel toegewezen kinderen werden door hun ouders niet ingeschreven in de school tijdens de inschrijvingsperiode? Hoeveel beschikbare plaatsen in hoeveel scholen waren er nog bij de start van de vrije inschrijvingsperiode? Hoeveel kinderen werden tijdens die periode op die manier ingeschreven? Hoeveel lieten zich op een wachtlijst plaatsen?

Hoeveel kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wonen in de Rand? Is de voorrangsgroep voor Nederlandstaligen volledig opgevuld? Zo niet, voor hoeveel % van de plaatsen werd deze optie gebruikt? Hoeveel scholen werkten met een aanmeldingsprocedure?

Wat zijn de lopende en geplande projecten qua capaciteit in het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in Brussel?

Zijn er intussen kinderen die Nederlandstalig OKAN-onderwijs willen volgen, maar die werden doorgestuurd naar het Franstalig onderwijs? Zal het College specifieke acties ondernemen om dit jaar extra plekken te creëren?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Het debat dat we vandaag nog maar eens voeren, betreft een oud zeer. We vieren vandaag de twintigste verjaardag van het GOK-

decreet. Dit werd door het Vlaams Parlement aangenomen onder beleid van vroeger Vlaams minister Marleen Vanderpoorten in 2002. Het GOK-decreet heeft het begin ingeluid van de problemen waarmee we vandaag nog steeds kampen, namelijk het feit dat Nederlandstaligen in de hoofdstad van Vlaanderen niet altijd een plaats vinden in de school van hun keuze voor hun kinderen. Het probleem is alleen maar groter geworden in de loop der jaren. Ik waarschuwde daarvoor in 2002, maar werd weggezet als een doemdenker. Reeds enkele maanden later had men door dat er inderdaad problemen waren voor Nederlandstaligen om hun kinderen in te schrijven. Men heeft toen professor Jan Velaers bij de arm genomen om een systeem uit te werken om daaraan te verhelpen. Men heeft toen de voorrangsregel voor Nederlandstaligen ingevoerd.

Het trieste hoogtepunt dat we tijdens die jaren meemaakten, betrof een geval waarin een Nederlandstalig kind geen plaats kon vinden in vijf opgegeven scholen. Het LOP kwam met een oplossing waarbij een technische school werd aangeboden, terwijl het kind op zoek was naar een Latijnse richting.

Volgend schooljaar gaat men na veel getalm en geaarzel de 55 %-regel optrekken naar 65 %. Dat is een stap in de goede richting, maar de demografische evoluties zullen dit, naar ik vrees, onderuithalen. Zoals reeds gezegd, zorgt dit alles voor stress bij ouders die hun kinderen moeten inschrijven. Daarom pleit mijn partij al gedurende vele jaren voor een concrete en duidelijke oplossing. Die bestaat uit absolute voorrang voor Nederlandstaligen. Zelfs Franstaligen begrijpen niet dat zij een plaats krijgen in het Nederlandstalig onderwijs, terwijl er in diezelfde school geen plaats meer is voor Nederlandstaligen. We moeten waken over de vrije schoolkeuze. De capaciteit uitbreiden, is een mogelijkheid, maar wie gaat er uiteindelijk nog lesgeven in die nieuwe scholen?

Na twintig jaar wordt het tijd om een nieuwe professor in te schakelen om uit te zoeken hoe we die absolute voorrang kunnen objectiveren. Dit moet wetgevend worden verankerd. Ik neem aan dat de wetgever toch soeverein is? We kunnen dit objectiveren en komen tot een nieuwe wetgeving die zorgt voor absolute voorrang voor Nederlandstaligen.

Collegelid Sven Gatz: Ik denk niet dat het professor Jan Velaers was die ons destijds een goede oplossing aanreikte, maar wel professor Raf Verstegen. Dat kan worden bekeken.

Het antwoord is toch altijd deels hetzelfde, los van de discussie die we vorige week hadden over het Inschrijvingsdecreet. De VGC investeert al meer dan drieëntwintig jaar in onderwijs.

Het proces van aanmelden en inschrijven blijft een complex gegeven. In het basisonderwijs werken alle scholen met een aanmeldingsprocedure; 180 vestigingsplaatsen zijn daarbij betrokken. Vorig schooljaar deden voor het eerst alle secundaire scholen die 1A aanbieden mee. Dat waren er vier extra, wat het totaal bracht op zevenendertig aanmeldende secundaire scholen.

De voorrangscriteria zijn gekend en zal ik niet herhalen. Ze zijn wat ze zijn en zullen weldra veranderen. Tussen het moment dat ouders hun toewijzingsbericht krijgen en de start van het schooljaar, soms zelfs tot oktober, zijn er nog heel wat verschuivingen. De wachtlijsten blijven tot dan geldig. Een school zal tot 7 oktober 2022 haar plaatsen blijven opvullen met kinderen van de wachtlijst. Kinderen die inschrijven in de onthaalklas kunnen zelfs nog in de loop van het hele komende schooljaar bericht krijgen. Op deze verschuivingen krijgen we pas een zicht na de oktobertelling. Op dat moment zal het LOP een vergelijking maken tussen de

aangemelde leerlingen en de leerlingen die in de inschrijvingendatabank van de Vlaamse overheid zijn ingeschreven. Aan het einde van het kalenderjaar wordt de lijst met niet-teruggevonden leerlingen nog vergeleken met de inschrijvingendatabank van de Franstalige overheid. Het is pas dan dat we zicht hebben op het aantal kinderen dat aangemeld werd en geen plaats vond.

Wat we vandaag wel al weten is dat in het basisonderwijs 49 % van de aangemelde kinderen in eerste instantie geen plaats had. Hoewel dit nog steeds om heel veel kinderen gaat, is het aantal en aandeel kinderen dat geen toewijzing kreeg, spectaculair gezakt in vergelijking met de vorige jaren. Het is wel zo dat de druk op het basisonderwijs demografisch afneemt. Twee jaar geleden waren er nog 3.952 kinderen die geen plaats vonden na de aanmelding. Dat waren er in het voorbije schooljaar 3.535.

Uit de ervaringen van vorige jaren weten we dat in de periode van mei tot september, van alle leerlingen die eerst geen plekje kregen, uiteindelijk 71 % toch nog ingeschreven raakt in het Nederlandstalig onderwijs, 26 % in het Franstalig onderwijs en 1 % kiest voor privéonderwijs of onderwijs in het buitenland. 6 % blijft wel op zoek naar een school, waarvan het overgrote deel instappertjes.

In het 1e leerjaar A van het secundair onderwijs had 24,3 % van de aangemelde kinderen geen plaats in eerste instantie. Hier stijgt het aantal aangemelde kinderen wel nog jaar na jaar. Wij proberen dan ook de beschikbare capaciteit in de secundaire scholen te verhogen.

Belangrijke kanttekening hier is dat 666 van de aangemelde kinderen slechts een schoolkeuze maakte. Dat wil zeggen dat als het op deze school niet lukt er geen alternatief is en het kind geen plaats heeft. Dat wil niet zeggen dat er geen oplossing kan worden gevonden, maar dat is misschien toch niet de beste keuze.

Het geografisch aspect speelt in het secundair onderwijs een andere rol dan in het basisonderwijs. Veel kinderen gokken op twee paarden door aan te melden in de Brusselse scholen en eveneens aan te melden in de Rand. Dit brengt uiteraard een hele carrousel op gang.

Van de toegewezen kinderen schreef in het laatste schooljaar slechts 67 % zich in in de school waar hij/zij aan toegewezen werd. Voor dit schooljaar moet deze oefening nog gebeuren. Uiteindelijk kon in het secundair onderwijs, in het 1e leerjaar A, 92 % van de leerlingen zonder initiële toewijzing zich alsnog inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs. Voor de kinderen in het secundair onderwijs wordt tot op heden geen vergelijking met het Franstalig onderwijs gemaakt.

De oplossingen blijven hier gerichte capaciteitsuitbreiding, maar ook ouders informeren over hoe ze gepaste schoolkeuzes kunnen maken die rekening houden met de factoren die meespelen in het verkrijgen van een plaats zoals het aantal vrije plaatsen, het aantal vrije plaatsen voor de voorrangsgroep waartoe het kind behoort, het aantal gekozen scholen en de afstand ingeval van basisonderwijs.

Met betrekking tot de capaciteitsuitbreiding wordt elk jaar een selectie gemaakt van de dossiers voor capaciteitsuitbreiding die uitvoerbaar, vergunbaar, financierbaar en betaalbaar zijn. Dat gaat goed vooruit en wij nemen hier onze regierol ten volle op. Momenteel zijn er een 50-tal lopende bouwdossiers. Van die projecten zullen er 25 dit schooljaar starten met de

werken, wat goed is voor 2.135 plaatsen basisonderwijs en 2.565 plaatsen secundair onderwijs En dertien bouwdossiers die goed zijn voor 1.377 plaatsen basisonderwijs en 384 plaatsen secundair onderwijs zullen dit jaar worden afgerond. Daarnaast zijn er nog twee grote bouwprojecten van de VGC zelf, de campus Pacheco, met de GO! basisschool en het GO! Atheneum Brussel, die nog in 2022 hun intrek nemen in de nieuwe gebouwen gelegen aan de Oratoriënberg en daarnaast ook de campus Walcourt-Deleers in Anderlecht met start van de bouwwerken begin 2023.

Wat betreft de afspraken met de Franse Gemeenschap, die worden in eerste instantie gemaakt door de Vlaamse Gemeenschap die bevoegd is voor de inschrijvingsmaterie.

In verband met het OKAN-onderwijs moet een school een anderstalige nieuwkomer die zich aandient inschrijven als die aan de toelatingsvoorwaarden voldoet en als de school niet volzet is. Maar ook hier spelen de capaciteitsdruk en het lerarentekort een rol. In de praktijk worden anderstalige nieuwkomers soms doorverwezen naar het Franstalig onderwijs, zeker als de leerling of een van beide ouders het Frans al machtig is. Cijfers hierover zijn niet voorhanden. De meest recente cijfers van Agodi, die dateren van maart 2022, tonen aan dat er in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel 102 anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs en 314 in het secundair onderwijs werden geregistreerd, waarvoor de scholen aanvullende lestijden kregen.

Het is nog steeds onze ambitie om jaarlijks 1.000 extra plaatsen te creëren. Wij slagen daar momenteel nog altijd in en ik hoop dat de discussie van vorige week over het inschrijvingsdecreet nieuwe oplossingen kan brengen voor deze problematiek.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik dank het collegelid voor zijn antwoord. Mogelijks zal ik op dit onderwerp terugkomen middels een schriftelijke vraag.

Ik dacht niet dat het collegelid heeft geantwoord op mijn vraag over de evolutie van ons marktaandeel. Zet de positieve evolutie uit het verleden zich voort en groeit ons marktaandeel tegenover de Franse gemeenschap?

Collegelid Sven Gatz: Wat het marktaandeel betreft kan ik u meedelen dat ons marktaandeel gestaag blijft stijgen. Ik zal de cijfers hierover overmaken zodat deze aan het verslag kunnen worden toegevoegd.

- *Het incident is gesloten.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Mevrouw Khadija Zamouri heeft gevraagd haar vragen om uitleg om te zetten in schriftelijke vragen.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

De evaluatie van de zomerscholen

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): De Vlaamse Regering en de VGC zetten hard in op de organisatie of ondersteuning van zomerscholen als bijkomend instrument om te voorkomen dat jongeren met taalachterstand aan het nieuwe schooljaar beginnen. In de zomer van 2020 nam de VGC enkel de coördinatie van projecten in verband met taalstimulering en leesbevordering voor haar rekening, maar vorig en dit jaar organiseerde het ook zelf open zomerscholen voor alle leerlingen, ongeacht de school.

Ik herinner me dat de VGC ook vooral scholen wil stimuleren een gesloten zomerschool te organiseren, omdat zij er blijkbaar beter in slagen de eigen leerlingen te bereiken en ook beter kunnen inspelen op de reële noden van de leerling. Ook gemeenten organiseren op dat vlak met hun gemeentelijk onderwijs zomerscholen.

In een interview met *Bruzz* op 19 juli 2022 gaf u mee dat zo'n 700 kinderen die maand naar de zomerklas gingen, waaronder ongeveer 100 kinderen op de Campus Comenius in Koekelberg onder de noemer Talentboost. Via verschillende activiteiten en spelletjes zoals voorleesmomentjes, muziekworkshops, leren rijden met robotautootjes en waterspelletjes kregen de kinderen er een extra pakket Nederlandse taalstimulering. Bij Talentboost ligt de klemtoon op nieuwkomers, zowat de helft van de kinderen zijn vluchteling en een twintigtal komt uit Oekraïne. In 2021 gingen volgens mij nog 112 leerlingen naar de zomerschool van Talentboost. Ondanks de uitgesproken ambitie om die capaciteit uit te breiden, is dat blijkbaar toch niet gelukt.

Ik had graag vernomen hoeveel zomerscholen de VGC in samenwerking met het OCB heeft georganiseerd? Waarom lag het aantal kinderen dat naar de zomerschool van Talentboost ging volgens u schijnbaar lager dan vorig jaar? Hoeveel Nederlandstalige scholen en andere actoren zoals vzw's hebben uiteindelijk zomerklassen georganiseerd? Kunt u een overzicht geven van de scholen en het aantal aanwezige leerlingen, per onderwijsniveau? Was het aanbod en het aantal leerlingen uitgebreider dan vorig jaar? En ging het uitsluitend om gesloten zomerscholen? Hoeveel gemeenten hebben Nederlandstalige zomerklassen georganiseerd? Kunt u een overzicht geven van het aantal aanwezige leerlingen, per onderwijsniveau? Was het aanbod en het aantal leerlingen uitgebreider dan vorig jaar? Wat weten we over het profiel van de leerlingen die in Brussel naar de zomerscholen gingen? En tot slot, hoe kijkt het collegelid terug op de zomerscholen en hoe kijkt hij vooruit naar komende zomer?

Collegelid Sven Gatz: De VGC organiseerde afgelopen zomer in juli gedurende vier weken de zomerschool Talentboost. Hiermee werd een zomeraanbod georganiseerd voor anderstalige nieuwkomers en werd de begeleidingsaanpak 'taalstimulering' door het Onderwijscentrum Brussel verder uitgebouwd.

Er is geen daling van het aantal leerlingen, integendeel. De capaciteit werd vorig jaar een eerste keer verhoogd van zestig naar honderdenacht leerlingen. Afgelopen zomer bereikte Talentboost 140 leerlingen, waaronder twintig Oekraïense kinderen.

Onder begeleiding van het OCB werden doelgerichte taalstimuleringsactiviteiten ontwikkeld die werden begeleid door vrijwilligers die vooraf opgeleid werden door het OCB en door het OCB zelf natuurlijk.

Naast de activiteiten tijdens de zomervakantie, organiseerde de VGC ook twee terugkomdagen op 20 november 2021 en 19 maart 2022 voor alle leerlingen die tijdens de zomer 2021 deelnamen aan Talentboost. Tijdens deze terugkomdagen konden de leerlingen en hun ouders kennismaken met het diverse reguliere Nederlandstalige vrijetijdsaanbod in Brussel. De ouders werden toegeleid naar en begeleid bij de inschrijving in een Nederlandstalige school of in het vrijetijdsaanbod.

Afgelopen zomer organiseerden drie Nederlandstalige scholen een zomerschool. Deze scholen waren het Lucernacollege uit Anderlecht, school voor gewoon secundair onderwijs, inclusief OKAN, de GO! Basisschool De Buurt uit Schaarbeek, school voor gewoon kleuter- en lager onderwijs en de GO! basisschool De Telescoop uit de Stad Brussel, school voor gewoon kleuter- en lager onderwijs. Deze zomerscholen vallen onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid en worden door hen opgevolgd en geëvalueerd. De VGC heeft op dat vlak geen regierol opgenomen.

De basisschool De Buurt uit Schaarbeek organiseerde in de periode van 16 augustus tot 26 augustus 2022 een gesloten zomerschool voor vijftien leerlingen, waarvan vijf leerlingen uit de 3e kleuterklas, vijf leerlingen uit het 1e leerjaar en vijf leerlingen uit het 2e leerjaarjaar basisonderwijs. De leerlingen waren voornamelijk leerlingen met een taalachterstand, alsook leerlingen uit het 2e leerjaar met leesproblemen. De zomerschool werd als zeer positief geëvalueerd.

De basisschool De Telescoop uit de Stad Brussel organiseerde van 16 augustus tot 29 augustus 2022 een open zomerschool voor vierendertig leerlingen, waarvan veertien kleuters en twintig leerlingen uit het 1e en 2e leerjaar. De leerlingen waren hoofdzakelijk anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers, aangevuld met taalzwakke leerlingen. Ook hier werd de zomerschool als zeer positief geëvalueerd.

Van het Lucernacollege uit Anderlecht mochten wij geen informatie ontvangen.

De gemeente Sint-Jans-Molenbeek organiseerde vanuit de gemeente een zomerschool voor leerlingen uit het gewoon lager onderwijs. Ook hier hebben we geen gegevens ontvangen om op uw vraag een antwoord te geven.

Talentboost richt zich expliciet tot anderstalige nieuwkomers en leerlingen met hoge noden op het vlak van taalvaardigheid Nederlands. Ouders kunnen niet zelf inschrijven, maar de school schrijft de leerling in, zodat we de juiste doelgroep bereiken, namelijk de leerlingen die het echt nodig hebben.

Wat de profielen van de andere zomerscholen betreft, verwijs ik naar de reeds gegeven antwoorden.

Mijn evaluatie is dat de zomerscholen een succes waren en we willen dat verder uitbreiden. We hebben dat vorig jaar en dit jaar kunnen doen en zullen bekijken hoe we dat nog verder kunnen opschalen. Voorts willen we dat verankeren binnen de reguliere werking van het het

Onderwijscentrum Brussel zodat alle kinderen die er nood aan hebben, goede leerkansen krijgen met deze zomerscholen.

Het is fijn om te horen dat het initiatief positief wordt onthaald. Het betreft natuurlijk een nieuw instrument. Tegelijk is het niet zo dat wie een zomerschool organiseerde dat het volgende jaar opnieuw deed. Het zijn elk jaar andere scholen. In de gemeentescholen van Anderlecht heeft men dat ook al eens gedaan. Ik begrijp wel dat er een lerarentekort is en een zomerschool daarbovenop moeilijk te bolwerken is. Maar wat is uw bevinding?

Collegelid Sven Gatz: Het punt zat al in de repliek. Scholen zoeken naar gemotiveerde leerkrachten die ook tijdens de vakantie willen meewerken. Ze bestaan, maar het zijn niet altijd dezelfde mensen. Daarnaast moeten we op zoek naar goed opgeleide vrijwilligers om een deel van de taken op hun schouders te nemen. Het is zaak van man- en vrouwkracht. Vanuit onze administratie en het kabinet wordt gezocht naar manieren om daar een beter antwoord te kunnen op geven, maar het hangt daar vanaf.

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

Uitstel van de bouw van een gemeentelijke Nederlandstalige basisschool in Sint-Gillis

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Sint-Gillis is een van de zeven Brusselse gemeenten zonder Nederlandstalige gemeentelijke basisschool. Het ziet ernaar uit dat dit nog even zo zal blijven. De plannen die waren gesmeed om een school te bouwen op de site van de oude gevangenis zijn op de lange baan geschoven. De gevangenis blijft volgens minister van Justitie Vincent Van Quickenborne nog tot eind 2024 in gebruik en dus in federale handen. Er is geen plan B omdat er al drie Neerlandstalige scholen zijn in laag Sint-Gillis en de gemeente graag een nieuwe school in hoog Sint-Gillis wil openen waar vastgoed helaas schaars en duur is.

Het gebrek aan Nederlandstalig onderwijspersoneel is een probleem dat we al jaren aankaarten. De Vlaamse overheid en de VGC nemen hun verantwoordelijkheid en investeren jaarlijks miljoenen in extra capaciteit. Het blijft dan spijtig dat sommige gemeenten hun verantwoordelijkheid niet nemen als facilitator en inrichtende macht en geen Nederlandstalig onderwijs aanbieden, gelet op de toenemende populariteit van het Nederlandstalig onderwijs en gelet op het feit dat dezelfde gemeenten wel zelf veel Franstalig onderwijs aanbieden in hun gemeenten.

Evenmin is het ongewoon dat sommige gemeenten aan aankondigingspolitiek doen, op de rem gaan staan voor het uitvaardigen van bouwvergunningen aan Nederlandstalige scholen waardoor Vlaams geld onbenut blijft. De gemeenten kunnen meer doen. Men kijkt te veel naar Vlaanderen om in meer Nederlandstalig onderwijs te voorzien. U verwees er zelf naar in de Beleidsverklaring. Gemeenteschool De Knapzak in Sint-Agatha-Berchem bestaat vandaag alleen nog omdat de Vlaamse Gemeenschap en de scholengemeenschap Brussel de nodige miljoenen op tafel hebben gelegd en hun verantwoordelijkheid hebben genomen.

Ik begrijp natuurlijk wel dat Sint-Gillis een dichtbebouwde stedelijke omgeving is, maar Elsene is dat ook. In Elsene is het uiteindelijk wel gelukt. Daar gaat de eerste school in september 2025 open. Daar is een Franstalige basisschool overgenomen. Als het in Elsene lukt, moet het toch ook in Sint-Gillis lukken. Ik roep de groene schepen Jos Raymenants daar

op om wat tandjes bij te steken. De komst van een Nederlandstalige gemeenteschool is een verkiezingsbelofte die in 2012 is gemaakt en in 2018 is hernomen. Nu dreigen we die belofte opnieuw te zien opduiken in 2024. Zo blijven we maar bezig.

De gemeente verkiest een school in hoog Sint-Gillis. Ik zie liever een vierde school in laag Sint-Gillis dan geen school. Dat is misschien ook een optie. Sint-Gillis is toch niet zo groot.

Welke stappen zijn gezet om in Sint-Gillis voor een Nederlandstalige gemeenteschool te zorgen? Hoe vaak hebt u hierover contact gehad met de bevoegde Nederlandstalige schepen?

Wordt ook het denkspoor van een vierde school in laag Sint-Gillis als alternatief in overweging genomen of houdt de gemeente vast aan de idee om na 2024 op de site van de gevangenis aan de slag te gaan?

Een paar jaar geleden voorzagen de gemeenten ongeveer in de helft van de totale capaciteit in het Franstalige basisonderwijs. Dat is vrij veel zoals ik al zei. Maar ze voorzagen slechts in een kwart van de Nederlandstalige basisscholen. Kunt u me zeggen hoe die verhouding vandaag ligt?

Collegelid Sven Gatz: Al sinds het begin van de capaciteitsproblematiek in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vroeg de VGC aan de Brusselse gemeenten zonder eigen Nederlandstalig onderwijs om hun verantwoordelijkheid op te nemen. Zo is de gemeente Schaarbeek er met hulp van onder meer de VGC, in geslaagd om zelfs twee basisscholen op te richten. Ook andere gemeenten maakten plannen. In het geval van Sint-Gillis heeft de gemeente in 2018 het in haar meerderheidsakkoord ingeschreven om te onderzoeken of de oprichting van een Nederlandstalige gemeentelijke basisschool op de gevangenissite mogelijk is.

De VGC heeft in 2019 een eerste overleg gehad met schepen Jos Raymenants over de opstart van een school. De VGC heeft haar ondersteuning daarbij aangeboden. Ook met OVSG en *perspective.brussels* zijn er overlegmomenten geweest. Sinds 2019 heeft de VGC-administratie verschillende malen contact gehad met schepen Jos Raymenants in functie van ondersteuning voor de realisatie van een Nederlandstalige basisschool. Ook mijn kabinet heeft daarover nog overleg gehad met de betrokken schepen.

De gemeente is wel degelijk creatief en diende een dossier in voor de aankoop en omvorming van een funerarium als tijdelijke huisvesting, in afwachting van de definitieve locatie op de site van de gevangenis, maar dit bleek niet haalbaar aangezien de infrastructuur niet aan de fysieke normen voldeed en het financieel niet haalbaar was.

In juni 2021 mocht ik van de gemeente een brief ontvangen met de mededeling dat de gemeente secundair onderwijs wilde inrichten. Mijn administratie nam opnieuw contact op om de gemeente wegwijs te maken. U zei zelf al, gelet op het feit dat de gevangenis van Sint-Gillis nog tot 2024 openblijft en gelet op de beperkte ruimtelijke en infrastructurele opportuniteiten in deze dichtbevolkte gemeente, besloot de bevoegde schepen om het onderwijsproject uit te stellen naar de volgende legislatuur. Uitstel is geen afstel. Niet vaak worden verlangens van gemotiveerde schepenen van welke politieke signatuur dan ook onmiddellijk al tijdens een eerste legislatuur gerealiseerd. Daar gaat meestal een hele onderzoekende, hardwerkende legislatuur aan vooraf. Jammer, zelf had ik de school ook graag eerder gerealiseerd gezien.

Wat uw tweede vraag betreft, stel ik voor om u, gelet op het korte tijdsbestek van de indiening van de actualiteitsvraag, schriftelijk te antwoorden. De administratie beschikt niet over deze gegevens en dient daartoe dan ook nog de nodige informatie in te winnen. Wellicht zal een lichte groei worden opgetekend.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik hoop dat de inspanning wordt volgehouden en de Nederlandstalige gemeenteschool er effectief komt. We kennen natuurlijk het verhaal van Sint-Joost-ten-Node. Daar dreigen het niet één, twee maar drie legislaturen te worden. Het kan ook een spelletje van aankondigingspolitiek worden. Ik twijfel niet aan de motivatie van de heer Jos Raymenants. Maar het zou wel eens kunnen aanslepen. Misschien dat in Sint-Joost-ten-Node er nog een vierde legislatuur wordt opgetekend. De vraag wordt dan eerder met wiens voeten hier wordt gerammeld. In dit geval wil ik nog het voordeel van de twijfel hanteren. Wel hou ik mijn hart vast. Met welke locaties gaat men nog afkomen, na een funerarium en een gevangenis? Zelf probeer ik ook iets te verzinnen. Wie weet waar men in Sint-Gillis nog mee op de proppen komt. Ik hoop dat men volhoudt en dat de school er komt.

- *Het incident is gesloten.*

- *De vergadering wordt om 12.26 uur gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER

Actualiteitsvragen
Zie - Uitstel van de bouw van een Nederlandstalige gemeentelijke basisschool in Sint-Gillis
- Weigering bouwvergunning in Sint-Agatha-Berchem voor tehuis voor de tijdelijke opvang van jongeren

Betrekken van kinderen in activiteiten met dragqueens door Vlaamse instellingen in de hoofdstad, blz. 12

Brusselse ouders die zelf noodkinderopvang organiseren, blz. 14

Capaciteitstekort, blz. 41

Evaluatie van de zomerscholen, blz. 46

Financiering van bovenlokale sportinfrastructuur, blz. 7

Gevolgen van de hoge energieprijzen voor de jeugdverenigingen, blz. 5

Interpellatie
Zie - Brusselse ouders die zelf noodkinderopvang organiseren

Kunstuitleen via de bibliotheek, blz. 10

Lerarenbonus, blz. 31

Ondersteunende maatregelen die de VGC kan nemen om de slachtoffers van voorthollende inflatie en energieschaarste te helpen, blz. 21

Samengevoegde vragen om uitleg
Zie - Lerarenbonus
- Capaciteitstekort

Stijging van de prijzen in woonzorgcentra, blz. 25

Uitstel van de bouw van een Nederlandstalige gemeentelijke basisschool in Sint-Gillis, blz. 48

Vragen om uitleg
Zie - Betrekken van kinderen in activiteiten met dragqueens door Vlaamse instellingen in de hoofdstad
- Evaluatie van de zomerscholen
- Financiering van bovenlokale sportinfrastructuur
- Gevolgen van de hoge energieprijzen voor de jeugdverenigingen
- Kunstuitleen via de bibliotheek
- Ondersteunende maatregelen die de VGC kan nemen om de slachtoffers van voorthollende inflatie en energieschaarste te helpen
- Stijging van de prijzen in woonzorgcentra

Weigering bouwvergunning in Sint-Agatha-Berchem voor tehuis voor de tijdelijke opvang van jongeren, blz. 28